

Pagelbėti Bankams ir Paliuosuot Depozitus Nutarta Washington

"Geresni laikai už kampo", tvirtinama biznio pasaulyje

Konferencijos svarbiausias tikslas—bankierių ir biznierių savitarpė pagalba

Washington, spalio 7. Su dideliu visų dalyvių pasitenkinimu baigėsi konferencija tarp prezidento Hooverio ir senato bei kongreso abiejų partijų lyderių. Jau viešai paskelbtas konferencijos programos, kurį Hooveris buvo patiekęs ir kurį lyderiai pilnai užgrybė, butent:

1. Sudaryti \$500,000,000 privatinę kredito agentūrą, kuri galėtų teikti kreditą, kokių tik gali rezervuoti bankai teikti.
2. Likviduoti kaikiuriuos "užšalusius assetus" nebeįgalinčiuose bankuose.
3. Paskirti teritorijoms bankierių komitetus, kurie rūpintųsi kreditų platesniu tiekimu.
4. Suteikti rezervo bankams laisvesnes rankas, kad galėtų teikti kreditą įvairiesiems reikalams negu ligi šiol gali.
5. Reikalui esant, įsteigti valdišką kredito agentūrą, panašią į senovės karo finansų korporaciją.
6. Sustiprinti federalių bankų resursus, kad galėtų plačiau teikti kreditą fermeriams.

Kaip išvaduoti depozitus

Penkių šimtų milijonų dolerių kapitalas, kurį jau pradėjo sukelti atkiri bankai, turės tikslą gelbėti tiems bankams, kurie yra patekę į sunkumus dėl darbinės depresijos, kad tie depozitai, kurie daugely bankų guli receiverių uždaryti, pasiliuosuotų apyvartai.

Rezervo bankams išleisdu naujus patvarkymus, pasiliuosuos didelę dalis taip vadinamų "užšalusiu assetu" įvairiose finansinėse įstaigose, negalinciose ikeisti savo garantijų.

Hooveris konferencijai pasibaigus išleido statementą, kur be kitko yra jo pasakytą:

Pagelbsti bizniui, darbu ir ukiui

"Tikslas tos institucijos (\$500,000,000 fondo) bus rediskontuoti bankinius assetus, kurių dabar negalima rediskontuoti federalio rezervo bankuose, kad mūsų bankai, kurie šiaip yra sveiki, reikale galėtų įsigyti judomų pinigų (liquidity) ir tuo būdu galėtų tęsti biznį, nesiliaurindami kreditų ir neaukaudami savo assetų.

Chicago ir apylinkėse federalis oro biuras šiai dienai pranašauja:

Daugiausia debesuota; žymiai šalčiau; vidutinis, stiprokas šiaurvakarių vėjas.

Vakar temperatūra buvo 75-71.

Saulė teka 5:54, leidžiasi 5:22, mėnuo teka 2:01 ryto.

Kaunas susirupino Skorupskio išleista Francuzams knyga

Kaunas, Lietuva, rugsio 28. Pulkininko Skorupskio, gruodžio 17 d. perversmo pravadoriaus išleisti Paryžių knyga "La resurrection d'un peuple 1918-1927", Lietuvoje pradeda vis daugiau sukelti susidomėjimo ir susirupinimo, ypač turint galvoj tai, kad Skorupskis tą knygą rašydamas ir leisdamas buvo Lietuvos kariškas attache prie Francijos valdžios ir kad apie tos knygos pasirodymą valdiškoji spauda tylėjo, kol lietuvių spauda užsieny apie ją paskelbė.

Toje knygoje autorius nupasakojęs perversmo eigą, prieina prie tolimesnio išvadžiojimo apie Lietuvos ateitį ir nedviprasmiškai pasako, kad Lietuva turi susirūpinti su Lenkija unijos ryšiais, ir kad Pilsudskis už tokią uniją mielai Lietuvai grąžintų Vilnių.

Neseniai jau ir prof. Biržiškos redaguojamas "Mūsų Vilnius" atsiliepė apie tą knygą, imtydamas joje paslėptą tendenciją ruošti lietuvių visuomenės, opinią; be to šiomis dienomis ir Lietuvos Universitetas rengiasi reaguoti į Skorupskio propagandą užsieniuose.

Valdžios spauda apie visą tą dalyką primygtinai tyli, o opozicija cenzūros spaudžiama, negali atvirai pasisakyti.

"Tai yra nacionalio savipasitikėjimo ir subrendimo veikimo judėjimas amerikonišku būdu pagelbėti bizniui, darbu ir žemdirbystei.

Pastangos paliuosuoti depozitus

Rugsio 8 d. pareikalavau federalio rezervo bankų valdytojų, kad jie pradėtų bendradarbiauti su savo teritorijos bankieriais ir duotų avansų už uždarytų bankų assetų garantijas arba perimtų kaikiuriuos assetus; kad tokių bankų receiveriai galėtų išmokėti kiek dividendų jų depozitoriams.

"Tokios priemonės prisidės paliuosuoti daugelio biznių veiklumą ir išvaduos daugelį šeimynų nuo sunkenybių žiemai atėjus ir pašalins gresiančią deflaciją del depozitų uždarymo.

4 bilijonai "užšalusiu" assetu

Hooverio konferencija ir nutarimai padarė gero įspūdžio viduj ir užsieniuose. Ypatinai, žinksniai paliuosuoti "užšalusius assetus" ir depozitams, sukelia piliečiuose daugiau optimizmo. Amerikos bankierių asociacija priėmė vienbalsiai rezoliuciją, užgriant Hooverio planą ir pridėjo savo pagalbą. Net Wall street išreiškė pasitenkinimo. Žinios iš Anglijos ir Vokietijos rodo, kad tie Amerikos žygiai ir ten atsiliepią raminančiai.

Neoficialiai spėjama, kad visoje Amerikoje "užšalusiu" kreditų yra apie \$4,000,000,000.

Latvių rinkimuose lenkai giriasi laimėje daug vietų

Tam tikros priemonės padarė ir Latviją reikšmingą spaudimą

Varšuva, spalio 7. Lenkų Telegramu Agentura rašo: Spaudos pranešimais, gautais Varšuvos laikraščiuose apie rinkimus Latvijoje, nežiūrint į lenkiškojo gaivalo persekiojimą iš Latvijos vyriausybės pusės ir nežiūrint į uždraudimą lenkams laikyti priešrinkiminius susirinkimus, lenkai Latvijos rinkimuose laimėjo žymią pergalę, nes ne tik kad palaikė visus savo atstovų mandatus, bet dar padaugino lenkiškųjų balsuotojų skaičių.

Pusiau oficialinis organas "Gazeta Polska" pastebi, kad lenkų visuomenės opinija tikisi, kad latvių valdžia kuosku būdais atšauks priešlenkiškus parėdymus mokyklose ir bažnyčiose. Lenkijos valdžia nepadarė formali protesto Latvijos valdžiai, tačiau tarpiška įtaka tam tikrų lenkiškųjų priemonių padarys savo. Tuo būdu ne daeis ligi santykių paastrėjimo tarp Lenkijos ir Latvijos.

Ispanijoje eina kova dėl bažnyčios

Konservatoriai ir katalikai mobilizuoja

Madridas, spalio 7. Ispanijos parlamentas jau visą vakar diena grumėsi del konstitucijos 26 ir 27 paragrafų, kuriais yra atskiriama bažnyčia nuo valstybės ir respublika skelbiama neturinti pasirinktos, privilegijuotos bažnyčios.

Konservatoriai ir katalikai mobilizuoja ir tikisi surinkti tiek balsų, kad galėtų atmesti tuos paragrafus ir palikti bažnyčią valstybės apmokamą, bei apsaugoti vienuolynų turtus nuo konfiskavimo valstybės naudai.

Vokietijos kabinetas atsistatydino

Brueningas sudarys bepartinę valdžią

Berlynas, spalio 7. Prezidentas Hindenburgas priėmė premjero Bruening kabineto rezignaciją ir tuojau pavedė pačiam Brueningui sudaryti naują valdžią iš nepartinų narių. Tokiu būdu norima suderinti valdžią su parlamentu ta prasme, kad kabinetas kuomažiausia būtų priklausomas.

Anglijos parlamentas paleistas

Londonas, spalio 7. Šiandien MacDonaldas paleido parlamentą ir naujo parlamento rinkimų kampanija prasidėjo. Atstovų rūmose karaliaus aktas apie paleidimą tapo perskaitytas veiktis sienoms. Rinkimai bus spalio 27 d.

[Acme-P. & A. Photo]

Karių karas Iowa valstijoje vėl prasidėjo

Čia matomi nacionalės gvardijos kareiviai su kulkošvais, gatavi šauti į fermerius bile riaušėms kilus. Cedar apskrity yra įvestas karo stovis; dabar ir Muscatine apskrčio fermeriai pradėjo judėti prieš valdžią, kuri nori patikrinti jų karių sveikatą.

Francuzų, Vokiečių, Amerikos, Anglijos slapti pasitarimai

Francuzų deryboms su Vokiečiais pasibaigus, prasidėjo su Angliais

Paryžius, spalio 7. Svarbus Francijos Anglijos pasitarimai, reikalaujant Anglijos valdžiai, prasidėjo šiandien. Paryžiūn atvažiavo Anglijos užsieny reikalų ministris lordas Reading ir matėsi su Francijos premjeru Laval bei užsieny ministriu Briandui.

Anglija, nežiūrint, kad del didelio finansinio krizio ir ateinančių rinkimų neturi laiko užsiimti svarbiomis tarptautinėmis problemomis, bet aktyvaizdo reikšmingų įvykių, įvykusių Francuzų Vokiečių pasitarimų ir busimų Francijos Amerikos pasitarimų, nenori atsilikti.

Dabar, prie Francijos, Vokietijos, Amerikos prisidėjus Anglijai, tikimasi žymyji pasikeitimų tarptautiniuose ekonomijos ir politikos santykiuose.

Ispanijos prezidentas iškėlė atsistatydinimą

Numatomas prezidentu Alejandro Lerroux

Madridas, Ispanija, spalio 7. Prezidentas Niceto Alcala Zamora iškėlė parlamentui atsistatydinimo raštą, bet atsiėmė parlamentui prašant, kol konstitucija bus toliau apsvastyta.

Zamora numato, kad konstitucijos paragrafai, liečiantys religiją, šeimyną ir švietimą sukelia kritišką ginčų, ir bijosi nešti atsakomybę. Jo vieton numatomas užsieny reikalų ministris Alejandro Lerroux, socialistas.

Vokietijoje pusiau diktatura

Berlynas, spalio 7. Kabineta paleidus ir opozicijai iš dešinės ir kairės nepalaujant, Brueningas dabar pats vienas, kol sudarys naują kabinetą, veda visą valdžią. Konstitucijos garantijos kaip ir sustabdytos: cenzūra įvesta ir uždrausti radikalų susirinkimai.

A.D.F. rezoliucijos prieš prohibiciją, už darbo apdraudą

Viešiemis darbams reikalauja \$10,000,000,000

Vancouver, B. C., spalio 7. Amerikos Darbo Federacijos konvencijoje šiandien kalbėjo senatorius Davis, buvęs Darbo sekretorius, išreiškdamas, kad dabar nacionalis turto rezervas yra naudojamas bedarbei didinti vietoj jai panaikinti.

Iš nutarimų ir įnešimų pažymėtina, rezoliucija reikalaujanti specialės kongreso sesijos ir paskyrimo \$5,000,000,000 viešiemis darbams; kita rezoliucija reikalaujanti \$10,000,000,000 rezoliucija, reikalaujant skubiai pakeisti Volstead aktą; siuntimas darbininkų atstovų į nusi-ginklavimo kongresą Genevoje ateinantį vasario mėnesį; pelno takų praplėtimas; bedarbės apdrauda, pagalba skaitlingoms smulkios pramonės įstaigoms.

General Electric mokės pensiją

Sshenectady, N. Y., spalio 7. General Electric kompanijos prezidentas Gerard Swope pasiūlė direktoriams nubalsuoti planą, kuriuo visi tos kompanijos darbininkai nebūtų atleidžiami iš darbo per 6 mėnesius, pradedant nuo lapkričio 1 šių metų ligi balandžio 30, 1932 metų. Kurie tačiau bus paleisti, gaus per visą tą laiką "pensiją" nedaugiau kaip po \$15 savaitei.

Bedarbių majoras gavo didelį pasitikėjimą

Detroito rinkimuose Murphy laimėjo

Detroit, Mich., spalio 7. Frank Murphy, raudonplaukis, jaunas šio miesto majoras ką tik praėjusiuose primariniuose rinkimuose gavo daugiau už pusę iš visų 200,000 balsų, ir atlaikė vienas prieš visus 7 savo oponentus kruvon sudėjus.

Ateinančiuose sekundariniuose rinkimuose lapkričio mėnesį Murphy oponentai žada iškelti bedarbių pašalpos klausimą, peikdami Murphy, kad jis yra išmokėjęs bedarbiams apie \$20,000,000 miesto pinigų.

Lietuvos Naujienos

Latvių spauda ir Lietuvių Lenkų byla

1896 metais Vilniaus gubernijoje tebuvo 8 nuosimčiai lenkų

Ryga, IX. 21. Elta. Latvių spauda susidomėjusi seka Lietuvos Lenkijos bylą Hagos Tribunole. Plačioji informacijoje laikraščiai primena tos bylos istoriją. Tarp kitko, dienraštis "Novyj Golos" pastebi, kad užėmus Lenkijai Vilnių, taika Europos rytuose yra nuolatiniame pavojui. Tačiau Lenkija dabar, diplomatiškai prisi-dengdama trečiųjų valstybių interesus, Hagos Tribunole stoji ne kaip atsakovas, bet Lietuvos kaltintojas. Laikraštis nurodo, kad į Vilnių lenkai neturi jokių teisių ir pateikia 1896 metų objektyvią statistiką, kuria Vilniaus gubernijoje buvo tik 8,17% lenkų. Transito klausimu lenkai siekia tik galutinio Vilniaus pripažinimo Lenkijai.

Dzukai maudysis savaime kurorte; nereikės Birštono

Nemunaityje rado gydomus vandenius

Nemunaityje (Alyt. aps.) yra mineralinių versmių. Šiemet jas tyrinėjo prof. Kolupaila, prof. Šimkus ir prof. Kaveckis. Sakoma, kad Nemunaitis galis buti rimtu Birštono konkurentu. Juo labiau, kad čia yra gražūs, sausi pušynai. Birštone pušynas yra tik kito pusėj Nemuno, kas vasarotojams labai nepatogu, nes nėra tilto. Nemunaitis apylinkės labai gražios, kalnuotos. Yra daug ežerėlių ir skardingų upelių. Susisiekti galima vieškeliu ir Nemunu garlaiviais. Nemuno krantai čia gražiausi visoje jo tekmeje.

Užsimušęs SSSR. aviacijos raudonasis generalas — lietuvis?

Iš Maskvos pranešama, kad rugs. 13 d. ties Maskva per lėktuvo katastrofą užsimušęs vyriausias SSSR aviacijos inspektorius Mežraupis. "Izvestija" aprašydamą žuvusio Mežraupio gyvenimą nurodo, kad jis kilęs iš Kauno gubernijos.

Mums teko sužinoti, kad Mežraupis iš profesijos buvo šaltkalvis ir prieš did. karą dirbęs Kaune šmidt fabrike. Kilus karui, Mežraupis buvęs mobilizuotas rusų armijon, o kilus Spalio revoliucijai veikliai joje dalyvavęs, kaip Lenino vedamos politikos šalininkas.

Velionis budamas gabus žmogus ir įdomaudamasis aviacija, daug toje srityje dirbęs ir tokios aukštos vietos pasiekęs.

Klaipėda tikisi daugiau miško iš SSSR.

Klaipėda. Klaipėdos miško sindikato atstovai netrukus vyks į Maskvą derėtis su Sovietais del miško apdirbimo. Šiais metais Klaipėdos lentpiuvėse apdirbama 170.000 ktm. miško. Susitarimu ir kitais metais turi buti apdirbtas toks pat kiekis SSSR miško, bet sin dikatas tikisi, kad gaus daugiau užsakymų apdirbtam miškui, todėl rupinasi išgauti ir daugiau miško žaliavos.

Klaipėda, IX. 18. Elta. Per rugpjūčio mėn. į Vokietiją iš Klaipėdos krašto išvežta piuti 181 galvijų, o liepos mėn. — 101. Rugpjūčio mėn. taip pat išvežta 1362 (737) veršiai ir 67 (32) avys.

Neseniai sugrįžęs iš Amerikos artistas Vaičius mano padirbti garsinį lietuvišką filmą, dramą "Keistutis". Filmo padirbimas atseisias apie 700,000 litų.

LIETUVON

Siunčiame Pinigus Paštu ir Telegrama. Patarnaujame Greitai. Pigiai ir Saugiai. Pardudame Laivakortes ant visų Linijų.

NAUJIENOS

1739 SOUTH HALSTED ST. CHICAGO, ILL.
Ofisas atdaras kasdien nuo 7 iki 8 valandos. Ištventadieniais nuo 9 iki 1 valandos.

KORESPONDENCIJOS

Odebolt, Iowa

Savotiška vergija

Prieš porą dienų "Naujiemo" rašiau apie Adams farmą ir prisiminiau apie tai, kaip ten darbininkai yra išnaudojami ir gyvena nesantariškose patalpose, kur nėra nei maudynių, nei elektros. Dabar dar pridursiu, kad darbininkai yra prižiurimi kaip kokie "katoržininkai." Keturi bosai nuolat raiti jodinėja ir skatina darbininkus, kad greičiau dirbtų. Magaryčiams dar atjoja pats dvaro užveizda ir jaunasis Adams.

Spalių 3 d. pradėjo rinkti kornus. Už bušelio kornų prikimą moka po 3 centus. Darbas akordinis. Vadinasi, reikia dirbti "piece work". Adams reikalauja, kad kiekvienas darbininkas pririnktų pilną vežimą, į kurį telpa apie 45 bušeliai kornų. Kas to nepadarė, tai atleidžia iš darbo, o į jo vietą ima kitas. Spalių 5 d. laike pietų atleido 6 vyrus, nes jų vežimai buvę nepilni. O kadangi prie dvaro visuomet randasi desėtkai bedarbių, tai tuoj pasisamdė kitus.

Negana to, kad patys darbininkai ateina ir automobiliais atvažiuoja ieškoti darbo, bet Adams dar reikalauja darbininkų Omaha ir Sioux City miestų samdomo ofisuose. Tad darbininkų prie dvaro susirenka didžiausios eilės. Reiškia, bosams yra iš ko pasirinkti. Jie "draivina" alginus vergus be pasigailėjimo. Kuris kiek atsilieka, tas gauna "fajerą," o į jo vietą paaima naujas darbininkas.

— Senas Petras.

Grand Rapids, Mich.

Iš S. L. A. 60 kuopos susirinkimo.

Sekmadienį, spalio 3 d., įvyko SLA 60 kuopos susirinkimas. Nors kuopos pirmininkas draugas Aleksynas serga ir pasidavęs po pašalpa, bet draugų prašomas atėjo į susirinkimą. Mat, nėra liga tokia, kad reiktų gulėti. Susirinkimą atidarius, pirmininkas pranešė, kad randasi ir ponas Bačiūnas iš Sodus, Mich., kuris tulas laikas tam atgal prisirašė į mūsų kuopą ir dabar, atlankeš Lietuvą, papasakos savo patirtus įspūdžius. Liepė nariams nesi-skirstyti po susirinkimo. Protokolą perskaičius, tuoj D. Greičaitis savo paprastu būdu pradėjo kaip gaidukas kojom trepsėti ir triukšmauti, kam praėjusį susirinkimą pirmininkas paliko finansų raštininkui atidaryti susirinkimą, o dar labiau, kad tapo pirmininko

vietoj paskirtas S. Naudžius. Bet vėliau tapo tam rėksniu paaiškinta, kad nesant pirmininkui nei vicepirmininkui finansų raštininkas yra vyriausias, kuris turi teisę susirinkimą atidaryti. Kas link S. Naudžiaus paskyrimo tai dienai tvarką vesti, tai ponas D. Greičaitis neturi teisės daryti užmetimų kadangi susirinkimas jį išsirikino. Nors ponas D. Greičaitis suminėjo SLA konstituciją ir jos paragrafus, bet matyti, kad tas žmogelis mažai ką apie konstituciją suprantą.

Nežiūrint to pono triukšmavimo, protokolas priimtas taip, kaip perskaitytas.

Toliau apsvačius bėgančius reikalus, prieita prie P. Tarybos atsisakymo, kad šiais metais visos kuopos privalo apvaikščioti dvigubus sukaktuves. Čia susirinkimas veik pasidalino į dvi dalis, — vieni rengti tokį minėjimą, o kiti ne. Mat, kurie nenorėjo rengti viršminėtą apvaikščiojimą savo nusistatymą motyvuoja tuo, kad blogi laikai ir neverta daryti kuopai išlaidų. Kiek ilgiau pasitęsęs diskusijoms P. Bačiūnas atsistojęs pasakė, kad galite rengti, nes jis padengsis išlaidas. Tąsyk veik visi sutiko rengti. Reikia pasakyti ponui Bačiūnui ačiū už jo pasišventimą del SLA labo; kitaip varginai būtų tokis apvaikščiojimas rengiamas.

Toliau pakelta sumanymas, kad ar neverta būtų išrinkti tam tikrą komisiją, kuri laike SLA nominacijų ir balsavimo suteiktų nariams platesnių žinių apie tinkamesnius asmenis į Pildomąją Tarybą. Mat, šitas klausimas pakeltas dėl to, kad iš praeties yra patirta, jog rinkimuose da pusė bėdos, naminuojant dauguma narių visi nežino ką nominuoti ir kokie asmenys galėtų užimti Pildomąją Tarybą vietą, atlikti tą darbą. Komisijos užduotis turi būti ne politikavimas, bet teikimas nariams teisingų žinių apie tai, kurie žmonės tinkami į viršminėtą urėdą. Čia vėl pasirodė skirtingų nuomonių, bet dauguma balsų išrinkta komisija iš šių narių: S. Naudžiaus, J. Smilgio, K. Paukščio, J. Meškinio ir A. Šatkaus.

Susirinkimui pasibaigus, pakviestas p. Bačiūnas papasakoti apie Lietuvą. Ponas Bačiūnas kalbėjo apie pusę valandos ir pasakė daug įdomių dalykų apie Lietuvą daugiausiai iš ekonominio atžvilgio.

Po to pas pirmininką T. Aleksyną burelis SLA 60 kuopos narių sykiu su svečiais p. Bačiūnu, Olšausku ir Bačiūno dėde, kurie kartu buvo atvažiavę, susirinkę pasikalbėjome apie įvairius reikalus.

—S. Naudžius.

Indiana Harbor, Ind.

Buvome grybauti

Vieną gražų rytą mes trys broliukai, — P. Remeikis, St. Simonas ir aš pats — susitarėme važiuoti laimės paieškoti. Vadinasi, grybauti. Atsikėlėme, taip sakant, su gaidžiais, net gaspadinės dar tebėmiegojo. Susėdome į mano "fliverį" ir išdumėme. Važiavome smarkiai ir toli. Mat, ten gerai, kur musų nėra.

Ot, žmogus vis savo galvos nevertoji. Jokio reikalo nebuvo mums važiuoti taip toli. Galėjome sustoti arčiau, ir viskas būtų paaiškėję, — ar yra grybų, ar ne. Bet kai "fliveris" įsismagino bėgti po 75 mylių per valandą (kaip Dievas myliu, jis tikrai tiek bėgo), tai mes nei juste nepasijutome, kaip atsiderėme apie 80 mylių

nuo namų. Tai buvo Wheatfield, Ind. Čia sustojome ir nuėjome į mišką grybų ieškoti.

Vaikščiojome daug ir visur grybų ieškojome, bet niekur jų negalėjome surasti. Saulė jau gerokai buvo pakilus, kai vėl grįžome prie mašinos. Pilvai nerimavo ir reikalavo pietų. Pr. Remeikis ir Simonas pasisakė turį sandvičių. Well, sako jie, grybų nėra, tai bent eikime pietų pavalgyti. Paskui nutarėme važiuoti pas p. P. Raškevičių, kuris visai netoli nuo tos vietos turi "summer resortą." Sakome, jog dabar ten nieko nėra, tai galėsime ramiai ant upės kranto sandvičius suvalgyti.

Taip ir padarėm. Bet kur buvęs, kur nebuvęs štai ateina ir p. p. Raškevičius su Barzdžiu. Pasisveikino. Žodis po žodžio pakvietė juos prie "lunch". Raškevičius sako: girdi, palaukite truputį, mes gal ką nors geresnį patalsysime. Ilgiau laukti mes jau nebegalėjome, nes buvome labai išalkę.

Porai valandų praėjus mes jau sėdėjome prie gražaus stalo, kuris buvo visokiais valgiais apkrautas. Na, sako, p. Raškevičius dabar kibkime į "spring chickeną."

Kai mes apleidome p. Raškevičiaus farmą, tai jau buvo apie 6 val. vakaro. Važiavome namo be grybų, bet sotūs ir gardaus alučio atsigerę. Ponas Raškevičius mus užprašė, kad mes ir vėl pas jį atvažiuotume grybauti. — Grybautojas

Hammond, Ind.

Bankininkas Paul B. Lapinski turės kalbėti kalėjime

1930 m. vasarą čia užsidarė Northern Trust and Savings bankas, kurio prezidentu buvo Paul B. Lapinski. Tuoj po banko užsidarymo tapo areštuotas kasierius Salik, kuris prisipažino išėikvojęs "nemažą" sumą pinigų. Jis tapo pats produktas atsakomybės ir teismas jį nubaudė kalėjimu nuo dviejų ligi keturiolikos metų. Laikė bylos Sąjok įvėlė ir banko prezidentą, pareikšdamas, jog su jo žinia buvo daromos nelegalės transakcijos.

Kai tie dalykai išėjo aikštėn, Lapinski irgi tapo areštuotas, bet vėliau buvo palaiduotas, kai už jį užstatė \$25,000 kauciją. Betyrinėjant buvo surasta,

GERA ŽINIA DEL TŲ, KURIE MĖGSTA KAVĄ

"Aš mėgstu geros kavos puoduką prie kiekvieno valgio, bet aš pirmiau kentėdavau", sako Edward J. Owens, gerai žinomas salesmanas, 86 Falmouth St., Boston, Mass.

"Aš turėdavau galvos skaudėjimus; atsiraginčius, nuo kurių burnoj pasilikdavo rūgštumas, gausus skilve ir didelį nevirškinimą."

"Aš išbandžiau daugelį dalykų pirm mano aptiekininkas perkabėjo mane paimiti kiek Pape's Diapepsin."

"Aš turiu geresnį apetitą. Dabar aš galiu gerti kavą net vėly naktį, valgyti vėžiū, kiaušieną ar viską ką aš noriu ir miegu kaip vaikas."

Gaukite pakelį šių kaip saldinais tablečių iš savo aptiekininko. Jos sustabdo aitrumą, gausus skilvyje, išputim, vėmimą, galvos skaudėjimą ir visus kitus nevirškinimo simptomus tuoj kaip tik nepamągumai pasireikšti.

PAPPE'S DIAPEPSIN

ATSIKRATY-KIT LIGŲ PERU naudojant Diapepsin ir gerklę

Leiskite Zonitė išvairinti susikimtusius atsimus, išaukinti permas, nepilietis ligų. Labai veiksmingas priemonė. Raminantis plėvelė

kad Lapinski yra ir daugiau įsivėjęs. Pareikalautė dar \$10,000 kaucijos. Žmogus, kuris buvo pirmąją kauciją užstatęs, atsisakė ką nors bendro beturėti su bankininku. Kaucija tapo panaikinta. O kadangi Lapinski naujos kaucijos nebegalėjo gauti, tai ligi teismo turėjo sėdėti kalėjime.

Teisme paaiškėjo, kad Lapinski nelegaliu būdu buvo pasiskolinęs iš banko \$30,865.92. Teisėjas Smith bankininkui tokią bausmę paskyrė: nuo dviejų ligi keturiolikos metų kalėjimą ir sugrąžinti du kartu didesnę sumą, negu buvo iš banko paėmęs.

Lapinski yra 68 metų amžiaus. Savo laiku jis šiame mieste buvo labai įtakingas žmogus. Prie banko buvo įsikūrusi ir spulka, kurią jis taip pat kontroliavo. Del banko krachio spulka irgi nukentėjo.

Prie progos reikia pažymėti, kad tame banke nemažas skalčius ir lietuvių turėjo pasidėję savo pinigų. Žinoma, nėra reikalo nei aiškinti, kad jie skaudžiai nukentėjo. J. M.

East Chicago, Ind.

Šis tas iš mūsų kolonijos.

Nors čia darbai ir gana prastai eina, bet žmonės visgi dar rengia šloklas tokias pra-mogas, štai šv. Onos Draugija rengia šaunias iškilmes paminėjimui 20 metų sukaktuvių nuo tos draugijos įsikūrimo.

Šv. Onos Draugija yra daug

pasidarbavusi tautiškoj dirvoj ir puseitinal gerai stovi finansiskai. O tai vis ačiu tam, kad ji turi darbščių narių. Kurie dar nepriklausote prie draugijos, tai pasinaudokite proga. Draugija spalio 11 d. turės vakariene. Laikė vakariene bus priiminėjami nauji nariai. As-

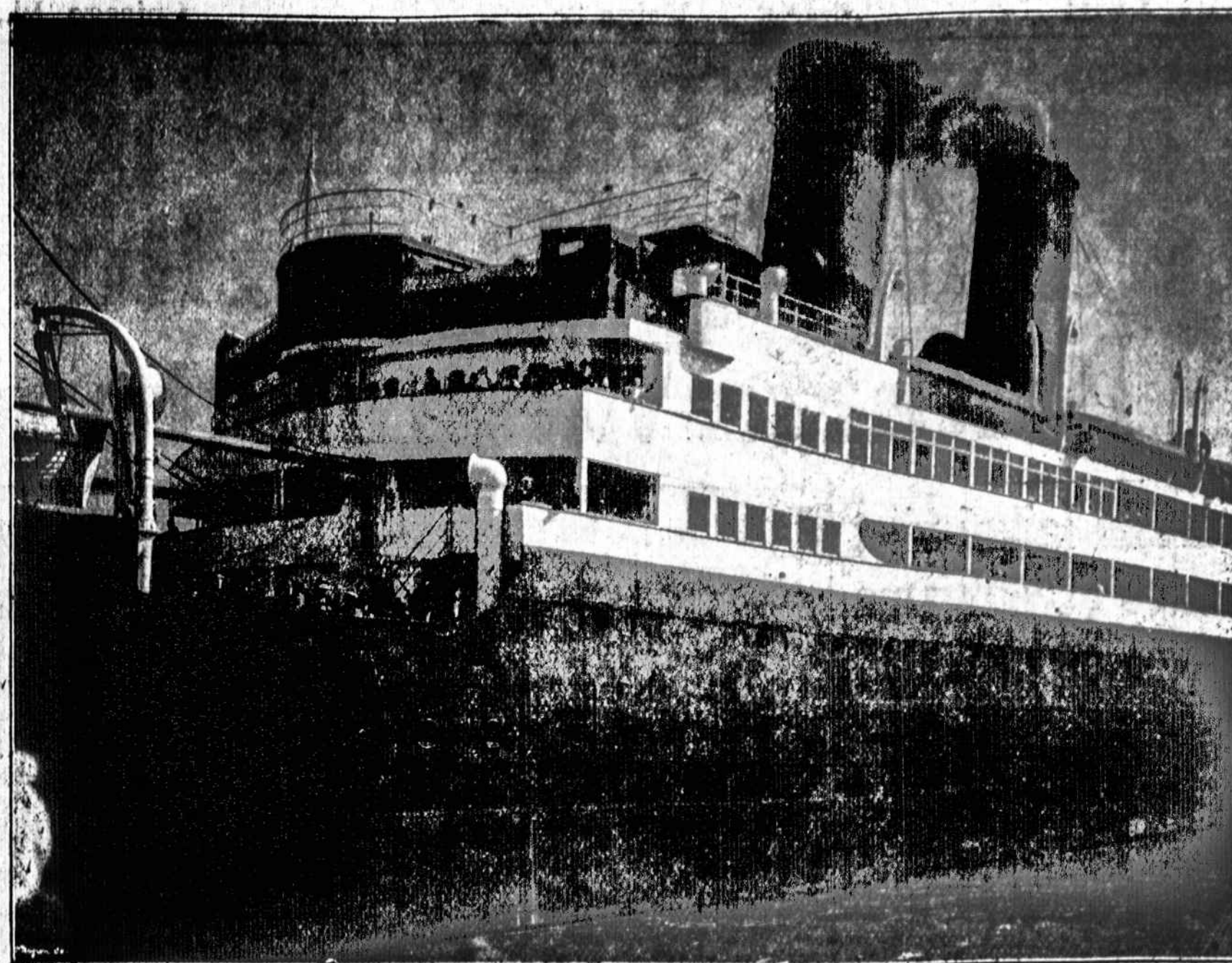
menys nuo 16 ligi 35 metų bus priimami be įstojimo mokesnio, o nuo 35 ligi 45 metų amžiaus turės mokėti tik pusę įstojimo mokesnio.

Visi vietos lietuviai yra kviečiami dalyvauti vakarinėje. Įžangos tikietai nebrangūs.

— Rengimo Komitetas.

SIUSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

Čia matote laivą "Frederik VIII" paveikslą. Tai naujasis Skandinavų Amerikos Linijos laivas, bet jau pagarsėjęs lietuvių tarpe. Su šiuo laivu išvyko visa eilė stambių ekskursijų, kurios gausingai plaukė Lietuvon. Šios Linijos susisiekimas sudaro patogiasias sąlygas Amerikos lietuvių atsilankymui, o visiems aišku, kaip tokie atsilankymai stiprina ryšius tarp Amerikos ir Lietuvos.

Rudeninė Lietuvių Ekskursija tuo laivu išplauks iš New Yorko spalio 15 d. Tai bus paskutinė proga pasinaudoti papiginta trečios klasės abipusės kelione. Ta kelionė į abi puses atsis \$150. Po spalio 15 trečios klasės abipusės kelionės kainos bus pakeltos. Todėl visi, kurie manote keliauti Lietuvon, privalo dėl savo naudos vykti dabar. Laivakortė į vieną pusę dabar iš New Yorko į Klaipėdą kainuoja tik \$94.50.

Skandinavų Amerikos Linija savo geru patarnavimu jau pagarsėjo lietuvių tarpe.

Oh! You Lucky Tab!!

NEPERSLAMPAMAS CELLOPHANE

Visuomet Gerai — Tvirtai Uždarytas

Ypatingas HUMIDOR PAKELIS

Zip—

ir jis atsidaro!

Atkreipk dėmesį į naują, ypatingą skvetą pakelių viršų. Vieną jo dalį prilenkęs pirštu prilaikyk ir plėšk, kitą jo dalį. Labai paprasta. Greit. Zip! Ir viskas. Labai ypatingai! Pakelis įvyniotas į neperšlampamą Cellofaninę popierą, per kurią neįeina dulkė, šlapimas, ligų perai ir kiti nešvarumai. Švaru, apsaugota, gražu, SVIEŽIA! — kas galėtų būt daugiau moderniškai kaip, LUCKIES patobulintas Humidor pakelis — taip lengvai atidaryti. Ponia — šis LUCKY skvetas — apsauga jūsų pirštų nagams.

*****

Pagaminta iš geriausių tabakų — viso derliaus grietinės — LUCKY STRIKE vieninteliai cigaretai apsaugoja jūsų gerklę per tą išimtiną "SPRAGINIMO" procesą. "Spraginimo" procese naudojami Ultra-Violetiniai Spinduliai — procesas, kuriuo pašalinami tam tikri kartumai ir erzinančios ypatybės, kurių, natūrališkai, yra kiekviename žaliame tabake. Šie kartumynai ir erzinančios ypatybės pašalinamos iš jūsų LUCKY STRIKE, jų juose nėra. "Jie išimti — todėl ju ir nėra!" Nenuostabu, kad LUCKIES visuomet palankūs jūsų gerklei.

"It's toasted"

Jūsų Gerklei Apsauga — Prieš Knibėjimus — Prieš Kosulį

Neperšlampamas Cellofaninis Užlaiko tą "Spraginimo" Skoni. Visuomet Svieži

ATSUK-RADIO: — Lucky Strike, tokia Originali gėrė kitiems. Anfraditai, Keturisdešimt ir Septyni, dienų vakarų per "N. B. C." radijo stiklą.

©1931, The American Tobacco Co., Inc.

LINCO WASH

Padaro Skalbimą Lengva

Naujas Išradimas

Dabar jus galite skalbti savo drapanas be

VIRINIMO, TRINIMO, LAZURKAVIMO.

Klauskite pas savo groserininką LINCO WASH.

Padavinėjamas kvartinėmis bonkomis — po 20c už bonką. Idbėbėjai

LINCO PRODUCTS CORPORATION

Chicago, Ill.

Tel. Pullman 6201

Tarp Chicagos Lietuvių

Town of Lake

Iš SLA. 122 kuopos susirinkimo

Spalių mėn. 4 d. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje 122 kuopa laikė paprastą susirinkimą J. Dimbelio salėje, 4523 S. Wood street.

Pirmininkui J. Puleikiui atidarius susirinkimą, iš valdybos vardo šaukio pasirodė, kad neatsilankęs protokolų raštininkas, o vėliau paaiškėjo, jog protokolų raštininkas ir nebemanas toliau kuopai tarnauti. Taigi raštininku iki pabaigos šių metų liko išrinktas F. T. Puleikis.

Skaitant Pildomosios Tarybos pranešimus pasirodė, kad dviejų naujos narės, būtent p-lė Gavenaitė ir p-nia V. Jucienė, Centro liko priimtos. Taip pat skaitytą Pildomosios Tarybos atsisaukimas Susivienijimo 30 metų jubilėjaus reikalui. Pildomoji Taryba ragina kuopas rengti visokias pramogas ir programas, kokie tik būtų galima surengti SLA. naudai, idant tas suklektuves atžymėti. Deliai to kilo diskusijų. Kai kurie išreiškė nuomonę, kad jubilėjų rengs 6 Apskritis. Bet iš delegatų raporto pasirodė, kad šitas apskritis nieko konkrečio rėš su jubilėjų neveikia.

Girdi, apskričio Jubilėjaus Komisija svajojanti apie kokias ten gražiausias Chicagos miesto šokių sales, kurias prie da bartinės depresijos visai būtų neįmanoma paimti. Todel SLA. 122 kuopa nutarė rengti jubilėjų vieną atskirai. Ji išrinko komisiją, į kurią įėjo trys veikūs nariai: K. Petrasukas, Pr. Venckus ir F. Raila. Ir visas darbas pavesta komisijai.

Pikniko rengimo komisija patiekė galutiną pilną raportą pareikšdama, kad piknikas buvo labai sėkmingas ir liko pelno \$103.62.

Baigiant susirinkimą prisiminta ateinančios Pildomosios Tarybos nominacijos. Pasirodė visokių nuomonių. Bet kuopos

Phone Hemlock 2323
JOSEPH VILIMAS
NAMŲ STATYMO
KONTRAKTORIUS
6504 So. Wabash Ave.
CHICAGO, ILL.

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKŠNIO GALINGA MOSTIS
Gydo, Reumatizmą, Rankų, Kojų,
Nugaros skaudėjimą, Sali, Rankų,
Kojų, Viršūnų, Dantų, Galvos skau-
dėjimą, Ir taip visokių skaudėjimų
(tik ne rogas).

Tūkstančiai žmonių yra išgydę o
milijonai dar nežino apie tai.
Dekšnio Galinga Mostis yra tiek
verta, kiek ir pati sveikata, su-
lig naudos gydymo.

Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00,
ir 10 centų extra už pervežimą.

Klauskite pas aptiekorius toip
DEKEN'S NEW DISCOVERY
OINTMENT.

DEKEN'S OINTMENT CO.
P.O. Box 352
Hartford, Conn.

"Savas Pas Savą"
— sako biznieriiai

BAGDONAS BROS.
FURNITURE & PIANO MOVING
Local & Long Distance Removal
3244 S. Halsted St.
Office Tel. Calumet 3399
Res. Tel. Yards 3408

BRIDGEPORT MOTOR SERVICE
Goodeonai Broliai
Poraitynių ir pianų muveriai vietoje ir
toli, patarnavimas geras ir pigus.
817 West 34th St.
Tel. Boulevard 9336

P. VOLTERAITIS
Automobilių Taisymo
Ekspertas
Seniausias Chicagoje
Pigiaj taisys jusų namuose
Tel. Lafayette 1329

nariai gyvai interesuojasi ateinančiais rinkimais.

F. T. Puleikis.

North Side

Iš SLA 226 kuopos susirinkimo.

Praeitą antradienį, spalio 6 d., SLA 226 kuopa turėjo savo susirinkimą. Narių į susirinkimą atsilankė vidutiniškai.

SLA 6-to Apskričio delegatai pranešė, kad Apskričio paskutiniame suvažiavime nebuvo musų kuopos visų delegatų; kad apskritys irgi nepasirodęs aktingu organizacijos darbu. Esą ruošiamasi paminėti SLA 45 metų jubilėjų.

Šį kartą ir musų kuopoj buvo truputis diskusijų. Jau pirmiau kuopa buvo nutarusi rengti vakarą paminėjimui SLA 45 metų sukaktuvių. Vienas narys davė įnešimą atšaukti pirmąjį tarimą ir prisidėti prie Apskričio rengti tokį vakarą bendrai su Apskričiu. Dėliai šito ir buvo daug diskusijų. Vieni nurodinėjo, kad pati kuopa negalės surengti tinkamo vakaro, nes laikai yra prasti, o jeigu ir surengs, tai turės sau nuostolio. Balsuojant nepavyko atšaukti tarimas. Reiškia, kuopa rengs savo jėgomis. Tapo išrinkta ir rengimo komisija.

Iš valdybos raportų paaiškėjo, kad ligonių šiuo tarpu yra 4. Naujų susirgimų yra tik vienas.

Pirmininkas K. Čepukas pranešė, kad jau artinasi Centro viršininkų nominacijos ir kad trumpoj ateityj turėsime garbės tuo klausimu susidomėti. Šiaip mitingas buvo gyvas ir tvarkingas. —Rep.-Korėsp.

West Pullman

Ateinantį sekmadienį, 2 val. popiet, West Pullman Parko svetainėje įvyks Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 55 kuopos susirinkimas. Jame komisija duos raportą apie rengimąsi paminėti dvejus suklektuves. Bus ir kitokių raportų ir pranešimų.

Visi nariai ir narės būtinai atsilankykite. Kurių narinės mokesstys yra užvilktos, tie turite jas užsimokėti. Taipgi nepamirškite ir naujų narių atsivesti prie Susivienijimo prirašyti.

Vieną vakarą eidamas gatve sutikau karštą komunistą. Jisai sako man: Kam tu rašai teisybę apie raudonojo sojuzo 2 kuopą? Mums ir taip nesiseka, negauname narių, nėra nė iš ko pinigų pasikolektuoti. O tu peizoji musų biznį.

Atsakiau jam: Dar gerai, kad nors po laiko prisipažįsti, jogei tas biznis buvo daromas iš suviltų narių.

Ne gana to, kad tas komunistas apgaudinėja suviltus narius raudonojo sojuzo, kolekтуodamas pinigus iš neišmanančių. Jis ir pats apsigavo. Kolei biznis ėjo gerai, jis, surinkęs pinigus, atiduodavo juos komisarams. O iš jų už tai gau-

davo "medalius". Šitaip besidarbūdamas, kalbamas komunistas taip nusigyveno, kad buvo priverstas eiti į Roselando komunistų prieglaudą. Komunistai girėsi, kad jie čia garaže turi įsteigę prieglaudą tiems savo nariams, kurie yra jos užsitarnavę.

Jei komisarai nebūtų išnaudoję savo sekėjus, tai tiems sekėjams nereikėtų nė prieglaudos ieškoti. Komisarai daro beveik taip pat, kaip ir kapitalistai: pirma apiplėšia, išnaudoja savo narius, o paskui jau suteikia jiems šokią tokią prieglaudą. Ne gana to, dar giriasi per ježednievą kokie jie geri esantys. O jų bukite jiems nuolankūs, tai jie duos jums free burdą! Suk jį perkunas tokį burdą, sulauktą už savo pinigų! —Korespondentas

Roseland

Ateinantį penktadienį, spalio mėn. 9 d., svetainėje adresu 341 Kensington avenue įvyks Klubių ir Draugijų Susivienijimo

jimo susirinkimas. Jame bus svarstomi svarbūs reikalai. Nariai ir narės, visi atsilankykite. Taip jau turite užsimokėti užvilktas mokesčius. Ir atsiveskite bent po vieną narį prirašyti prie Susivienijimo.

Sekretorius.

Cicero

Dievas sutvėrė Adomą. O kad jam nebūtų vienam markatna, tai davė ir Jėvą. Na, ir gyvena nuo to laiko vyrai ir moters, ir vieni be kitų negali būti. Ir jei kartais pasitaiko, kad kiek atsitolina, tai, žiūrėk, vėl susiartina. Taip yra, taip tur but ir bus.

Štai pastaroju laiku viena iš musų kolonijos ponių apsuko galvą Vincukui. O gal jis apsuko poniutei—kas žino?

Vincas, senas vietos pilietis, turi daug draugų ir visur square buvo. Todel kai kurios ponios ir panaitės turėjo gerą akį žiūrėdamos į Vincą. O kai išgirdo tokį nuotikį jam, tai nekurių ir vieną kitą ašarėlę iš-

liejo. Gi Vinco draugų tarpe tai buvo ir betų. Vadinasi, Vincas su Juzefa sukėlė nemažą triukšmą ir dar prarado keletą savo gerų draugų už neprašymą vestuvėms.

Pikstu ir aš. Bet tiek to. Jau per vėlu. Tat linkiu jiems linkmaus gyvenimo ir daug gražių mažučių. Okei, Vincai!

Artimoj ateity yra numatoma vėl kas nors nepaprasto, ir vis tarpe tų ponių. Bet čia yra įmaišyta ir nekalta panelė V.

Kada dalykai paaiškės plačiau, tai, manau, bus taipgi nemažai kalbų. Bet tas nieko nereiškia. Kas kaip nori, taip daro. O senas posakis mokina: kaip pasiklosi, taip išsimiegosi. Tai tokios tokelės garsiojoj musų Ciceroj.

—Teisingas.

Palengvina Skausmą
Nekenkite reumatiškų gėlimų ir skausmų. Nusipirkite bonką linimento
PAIN-EXPELLER

Priverčia VYRUS SKUBINTIS NAMO

AUKSINIAI VAISIŲ TORTLETAI

—vienas iš "10 Jaudinančių Skanumų Jusų Vyrams," kuriuos gaunate veltui su didele, raudona, vieno svaro Uneeda Grahams dežute. Šie receptai yra laiko ir darbo taupytojais—didelė raudona dežutė taipgi yra pinigų taupytoja.

PALAUKITE kuomet pamatysite linksmumo šviesą jo akyse kai jis pastebės naują jaudinantį skanumyną, kurį jūs jam pagaminote su Uneeda Graham Krekėmis.

Moterys vadina juos "romansų receptais." Greitai, lengvai padaromi skanumynai. Ir taip nebrangūs, kuomet jūs perkate tą didelę, raudoną, vieno svaro dežutę!

"10 Jaudinančių Skanumų Jusų Vyrams" duodama veltui su kiekviena Uneeda Graham Krekių vieno svaro dežute. Naujanybė! Skirtingumas! Rasite pas savo groserninką.

NATIONAL BISCUIT COMPANY "Uneeda Bakers"

Auksiniai Vaisių Tortletai PLUTOS PADARYMUI:

12 Uneeda Graham Krekių
1 puodelio sviesto
2 stalovalių šaukštų cukraus
VIDURIO SUDARYMUI:

1 puodelius kondensotų armeniškių slyvų
(apricots—išauktų)
1/4 puodelio cukraus
1 kiaušinio trynys

Galutinam Skanumui:

1 kiaušinio baltymas, gerai išplaktas
2 stalovalių šaukštų cukraus
1 arbatinis šaukštukas vanilios.

Smulkiai sutrinkit Uneeda Graham Krekes ir sumaišykite su suminkštintu sviestu ir su vienu šaukštu cukraus. Išaukite šiuo mišiniu išvestuosius torto kepinimus indeliu.

Pervarykite išauktas armeniškas slyvas (apricots) per sietuką į gilią būdą, pridėkite 1/4 puodelio cukraus ir išplaktą kiaušinio trynį. Gerai sumaišykite ir pripildykite torto kepinimus indeliu. Kepkite gerai karstame pečiuje (425° F.) 10 minučių.

Padarykite galutinį skanumyną iš gerai išplakto kiaušinio baltymo, 2 stalovalių šaukštų cukraus ir vanilios. Apdėkite šiuo mišiniu kiekvieną torto kepinimą. Tuomet vėl išaukite atgal į pečių jau ne taip karštą (325° F.) sukleidėjimui ir apkepinimui ir laikykite pečiuje apie 10 minučių, 6 porcijoms.

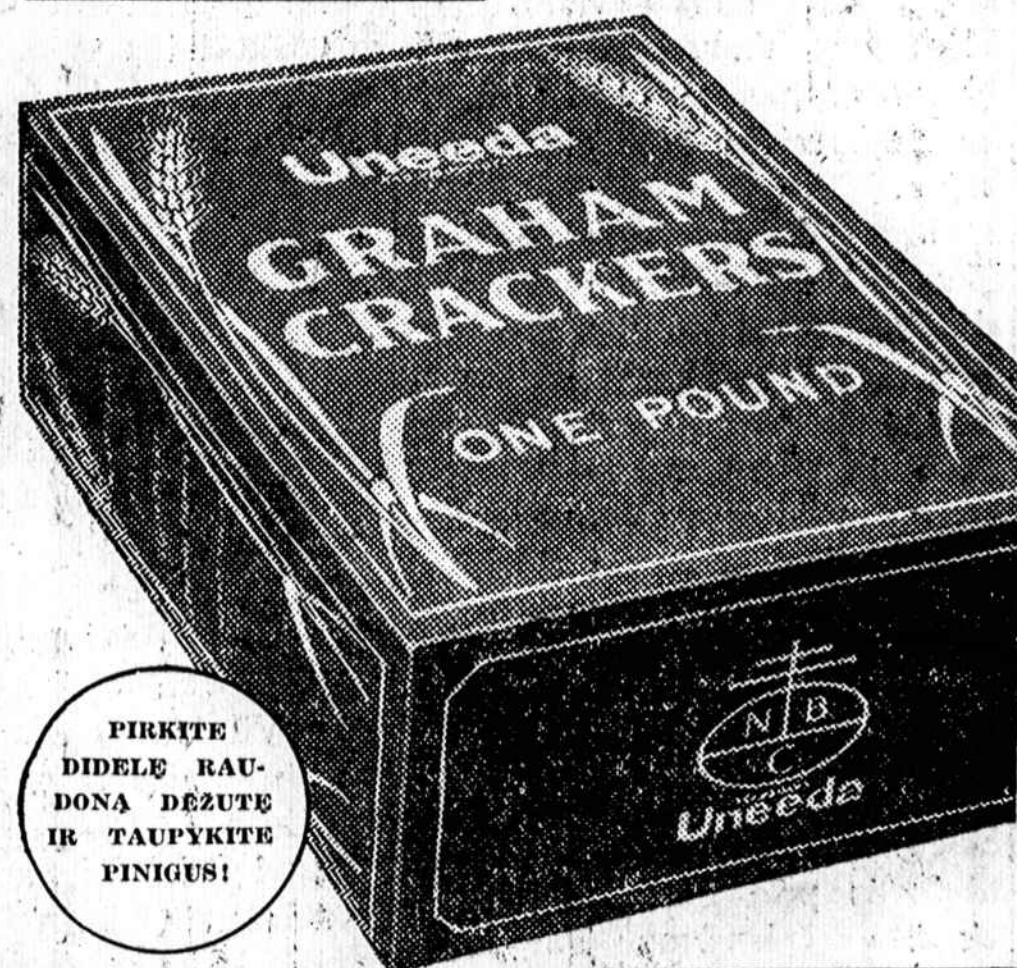
MILIONAI SIANDIENINIŲ SVEIKŲ VYRŲ IR MOTERŲ GERAI PAŽISTA
NUO PAT KUDIKYSTES RAUDONA UNEEDA GRAHAM DEŽUTĖ

KLAUSYKITE! KLAUSYKITE!
Šešis kartus kiekvieną parą, savaitės dieną Uneeda Krekių Miesto Šaukštų sulteis Jums žinų gabaličius per W M A Q

Ši Receptų Knygelė gaunama su kiekviena dežute

PIRKITE
DIDELĘ RAUDONĄ DEŽUTĘ
IR TAUPYKITE
PINIGUS!

Pasiziūrėkit į šias atgabenimo skaitlines

CALIFORNIJOS SULČIŲ VYNUOGĖS

Atvežta į San Francisco

831 vagonai 1931 (iki rugsėjo 28 d.)
510 vagonų 1930 (iki rugsėjo 28 d.)

(U. S. Dept. of Agri. skaitlinės)

Taigi San Francisco šiemet pačmė 321 vagonus sulčių vynuogių daugiau negu per tą patį laiką perėtais metais. Faktas apie ankstyvą trumpą derlių yra gerai žinomas ir įvertinamas šiame dideliame markete, esančiame taip arti Californijos sulčių vynuogių distriktų.

Dabar kaip tik yra laikas jums pirkti tiek sulčių vynuogių, kiek jums ši sezoną bus jų reikalinga. Atgabenimo sezonas gali užsibaigti greičiau negu jūs manote.

Atsiminkite, kad vynuogių sunka del savo namų yra legalė. Californijos sulčių vynuogės šiemet yra nepaprastai turtingos cukrumi.

CALIFORNIA GRAPE CONTROL BOARD, Ltd.

SAN FRANCISCO, CALIFORNIA

Atstovauja 85% visos Californijos Vynuogių
Produkcijos.

NAMŲ SAVININKAI

Mes suteikiame dykai narims ir juos išplėdome Lyons, Ponikų Dienų Pranciskus, Trisdešimt dienų Pranciskus, Dykai patarymai narims, kurie ateina į mūsų ofisą, apie neusipratus su randauninkais ir kainynais. Narys \$1.00 su šiuo apgaršimu.
City of Chicago Landlords Association, Inc.
Second Floor, 4654 S. Ashland Avenue, arti 47 St. ir Ashland Ave.
Telefonas BOULEVARD 7878 CHICAGO Atdara Vakarus.

Daktaras

Kapitonas
Specialistas iš

WISSIG,

Pasauliniame Kare
Seno Krajaus

GYDO VISAS LIGAS VYRŲ IR MOTERŲ PER 26 METUS.
NEZIURINT KAP UŽSISENĖJUSIOS IR NEIŠGYDOMOS JOS YRA
Specialistai gydo ligas plaučių, inkstų ir puslės, užuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kostijimą, gerkles skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, atėkite čia ir persitirkinkite, ką jis jums gali padaryti. Praktikuoją per daugelį metų ir išgydė tūkstančius ligonių. Patarimas dykai. OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 10 valandos ryto iki 1 valandos ir nuo 5-8 valandos vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val. 4200 West 26 St. Kampas Keeler Ave. Tel. Crawford 5573

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET
Tel. Kedzie 8902

1514-16 Roosevelt Rd.
arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

VIENINTĖLIS LIETUVIŲ BRAZILIJOJ
nepriklausomos, pažangios minties darbininkų
laikraštis yra

LIETUVIŲ

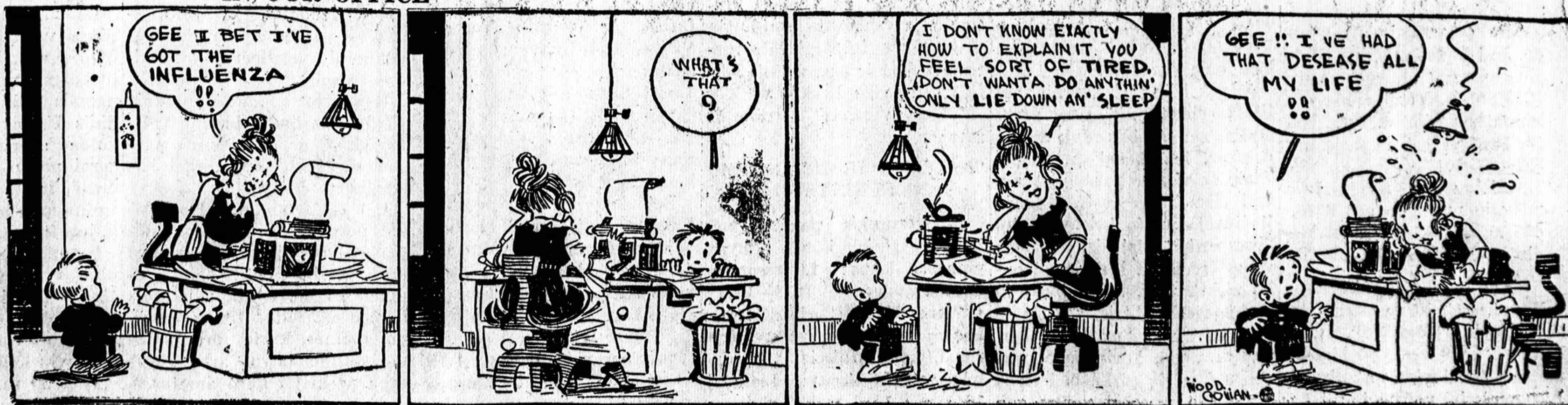
AIDAS

BRAZILIJOJ

Brazil — S. Paulo, Rua da Mooca, 424

Metinė prenumerata S. Amerikoj ir Lietuvoj
2 doleriai

IN OUR OFFICE

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$6.00 per year in Chicago
8c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienuos Ben-
drovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Užsakymo kainos:

Chicagoje — paštui:	
Metams	\$8.00
Pusmetui	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per išnešiotojus:	
Vieną kopiją	3c
Savaitę	18c
Mėnesiui	75c

Suvienyose Valstijose, ne Chicagoje, paštui:

Metams	\$7.00
Pusmetui	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvai ir kitur užsieniečiams (Atplėgata)

Metams	\$8.00
Pusmetui	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

P pinigų reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

MOKESNIAI NUO NELEGALIO BIZNIO

Chicagoje prasidėjo federaliame teisme didžiausiojo Amerikos butlegerio ir gengsterio, Alfonse Capone, byla. Jungtinių Valstijų valdžia tą neteisėtą biznį karaliai kaltina paslėpus \$1,038,645 savo pajamų, nuo kurių jisai turėjęs užmokėti valdžiai \$215,000 mokesnių. Už sąmoningą pajamų slėpimą ir taksų nemokėjimą grasiina kalėjimo bausmė.

Bet sveiku protu galvojant, šita byla atrodo labai keista. Jeigu Capone yra gengsteris ir butlegeris, tai kodėl valdžia netraukia jo atsakomybėn, kaip gengsterių ir butlegerių? Šitie užsiėmimai juk yra kriminališki.

Kadangi gengsteriavimas ir butlegeriavimas yra nusikalstami darbai, tai kaip valdžia galėjo tikėtis, kad Capone, pildydamas "income tax" blanką, parašys: iš degtinės pardavinėjimo aš turėjau tiek ir tiek pelno, ant alaus uždribau tiek ir tiek, gembleriavimas ir kitoki nelegališki bizniai man davė tiek ir tiek — todėl aš moku tiek ir tiek taksų? Ar galėjo gengsteris ir butlegeris šitaip valdžiai prisipažinti, kad jisai laužo įstatymus ir savo prisipažinimą patvirtinti savo parašu bei čekiu? Labai abejotina.

Antra vertus, kur čia yra logika — laikyti tam tikrą profesiją neteisėta ir kelti imti iš jos taksus?

Taksai (mokesniai) yra skiriami valdžios ir jos įstaigų užlaikymui. Už taksus piliečiai tikisi, kad valdžia juos apgins. Tuo gi tarpu butlegeriavimą valdžia ne tik ne apgina, bet persekioja. Ir kartu ji reikalauja, kad nuo butlegerių pelno jai būtų mokama mokesniai!

Čia eina klausimas ne apie Capone's kaltumą arba nekaltumą, bet apie tai, kokiame šviesoje pastato save valdžia, keldama tokias bylas. Kaip atrodytų žmonėms, jeigu, sakysime, policija sugautų vagį ir perduotų jį teisingumo rankas ne už tą, kad jisai vagia, bet už tą, kad jisai nemoka taksų nuo to, ką pavagia? Juk tai reikėtų, jogei policija reikalauja, kad vagis dalintųsi savo grobiu su valdžia! Vadinasi, vogk, tik neužmiršk tam tikrą dalį atiduoti valdžiai — ir bus viskas tvarkoje!

Zinomas dalykas, visuomenė nežiuri į butlegerius taip, kaip į paprastus kriminalistus. Daugelis žmonių laiko butlegeriavimą tokiu pat geru užsiėmimu, kaip ir kiekvieną kitą biznį. Bet įstatymai žiuri ne taip. Įstatymų atžvilgiu, butlegeriavimas yra baudžiamas nusidėjimas. Sulig griežta įstatymu logika, visos pajamos, kurios yra daromos iš butlegeriavimo, yra neteisėtos. Nuo neteisėtų pajamų valdžia negali sau reikalausti nušimčio. Jeigu ji tatau daro, tai ji laikosi tos taisyklės, kad pinigai yra geras, nežiurint iš kokio šaltinio jisai ateina.

Viena iš dviejų: arba valdžia turėtų legalizuoti tą biznį, nuo kurio ji ima mokesnius, — arba ji turėtų pasirūpinti, kad to biznio nebūtų.

Apžvalga

TAI DAR GUDRUOLIAI!

"Laisvė" pravirko dėl bonų atpigimo, į kuriuos įdėti SLA pinigai. Perskaičius Penna valstijos apdraudos departamento egzaminierių raportą, kuris tilpo SLA. organe, ji rašo:

"Jie (egzaminieriai) surado, kad birželio mėnesio SLA. bonų vertė knygoje buvo \$789,176.50. Betgi dabar egzaminierių nuomonė yra, kad tie bonasai yra nupuolę ant \$216,685.50!"

"...Jeigu tik nuo birželio mėnesio nuskuto ant \$216,685.50, tai tik galima įsivaizdinti, kas gali su jais atsitikti dar už kelių mėnesių."

Visi, kas skaitė tą egzaminierių raportą "Tėvynėje", žino, kad apie bonų vertę po birželio mėnesio tenai visai nekalbama. Egzaminieriai paėmė tikrai bo-

nų vertę, užrašytą knygoje ("book value") ir, palyginę ją su ta verte, kurią bonai turėjo rinkoje ("market value") šių metų birželio mėnesio 30 d., ir surado, kad "rinkos vertė" yra mažesnė \$216,685.50, negu "vertė knygoje". Visa egzaminierių atskaita parodo SLA. turto stovio birželio mėn. 30 dieną, o ne vėliau.

Taigi matome, kad Brooklyn boiševikų rašytojai, skaitydami egzaminierių pranešimą "Tėvynėje", visai nesuprato, kas jame pasakyta.

Jeigu jie būtų suprato, tai jiems nebūtų reikėję nei grau-dintis, nei stebėtis. Juk aiškus dalykas, kad bonai Amerikoje (kaip ir visame pasaulyje) neturi šimtetos tos vertės, kurią jie turėjo prieš keletą metų, "prosperitį", laikais. "Book value" rodo, už kiek bonai buvo pirkti, t. y. kokia buvo jų vertė prieš du, tris, keturis ar daugiau metų; "market value" yra ta vertė, kurią bonai turi vėliau, po jų pirkimo. Vieną dieną toji "market value" gali

but aukštesnė, kitą dieną — žemesnė. Egzaminierių raporte aiškiai pasakyta, kad jie lygino "vertę knygoje" su "verte rinkoje" šių metų birželio mėnesio paskutinę dieną, nes tenai skaitome:

"Valuations as of June 30th disclosed a book value of \$216,686.50 in excess of the market value."

DĖL SKILIMO ANGLIJOS DARBO PARTIJOJE

Anot Devere Allen, kuris rašo iš Anglijos new-yorkiškiam žurnalui "The Nation", Ramsay MacDonald išgelbėjo Darbo Partijos gyvybę, kuriai grąsinęs pavojus einant kompromiso keliu su buržuazija.

Tas rašytojas mano, kad skilimas Darbo Partijos viršūnėse gali laikinai atstumti nuo jos daugelį balsuotojų, kurie dar nėra susipratę. Bet partijos eilėse busi dabar daugiau vienybės, negu jos buvę iki šiol, ir partija netruksianti atsigręžti.

Allen įspėja konservatorius, kad jie neįsivaizduotų, jogei

Darbo Partija pasidariusi bejėgė. Jeigu jie tokiomis iliuzijomis save apgaudinėja, tai jie greitai pamatysią savo klaidą.

Tuo gi tarpu MacDonaldas dar vis nenori nutraukti ryšių su darbininkų judėjimu. Jisai ketina eiti į rinkimus, kaip darbininkų kandidatas, — jeigu darbininkai kuriame distrikte išstatys jo kandidatūrą. MacDonald sekėjai bando organizuoti "nacionalę" darbininkų grupę, prie kurios, sako, prisidės apie 20 buvusių parlamento narių.

LIBERALŲ SKILIMAS

Dar labiau, negu Darbo Partija, yra suskilę Anglijos liberalai. Vienas liberalų lyderių, Sir John Simon, ir 22 liberalų atstovų parlamente įsteigė naują partiją — "Liberalų Nacionalistų".

Pereituose rinkimuose liberalai buvo gavę su viršum 5 milijonus balsų. Kiek iš tų balsuotojų pasiliks ištikimi Lloyd George'ui, o kiek persimes į "liberalų nacionalistų" pusę, kol kas dar niekas neapsiima spėti.

"Musų Vilnius" Apie Skorupskio Knygą

Šią vasarą visa Lietuvos spauda rašė apie pulk. Skorupskio knygą, kurioje viešai siuloma Lenkijai unija su Lietuva, jeigu Pilsudskis sutiks grąžinti Lietuvai Vilnių. Ta Lietuvos karininko ir "diplomato" knyga buvo išleista Paryžiuje jau pernai metais. Nežinia, ar Lietuvos laikraštinkai nebuvę pastebėję jos per ištisus metus laiko, ar Lietuvos cenzūra neleido apie ją rašyti.

Skorupskio veikalą liepos mėnesį aštriai pakeičė emigrantų laikraštis "Pirmyn", einas Berlyne. Kadangi tas laikraštis kontrabandos keliais pasiekia nemažai skaitytojų ir Lietuvoje, tai, pagaliau, apie tą knygą prabilo "Lietuvos Žinios", "Lietuvos Aidas" ir kiti Kaimo laikraščiai. Žemiaus mes perspausdiname recenziją, tilpusią No. 23-iam "Musų Vilnius", kurį leidžia vadinamoji Vilniaus Vadavimo Sąjunga (jos atstovas, prof. M. Biržiška, neperseniai lankėsi Amerikoje).

"Musų Vilnius" sako, kad Skorupskio "Vienos tautos prisikėlimas" tai — "naivumo ir nežinojimo kurinys", tačiau ji vadina autorių "gerbiama" ir išreiškia "tyrą tikėjimą", kad jisai "vadovaujasi savo šalies meile". Tas "Lietuvos" mylėtojas betgi buvo vienas iš svarbiausiųjų gruodžio perversmo "didvyrių", ir kas yra dar reikšmingiau, jisai turi atsakomybę vietą Lietuvos diplomatinėje tarnyboje — kaip karo atstovas prie Lietuvos pasiuntinybės (pirmiausia Paryžiuje, dabar Romoje). Šią faktą "Musų Vilnius" užtyli, o tuo tarpu jisai pasako labai daug.

Juk jeigu oficialūs Lietuvos diplomatai, gyvendamas svietimoje šalyje, viešai siulo lenkams "uniją" už Vilniaus grąžinimą ir valdžią jo neatšaukia iš tarnybos, tai argi tatau nereikia, kad ir pati valdžia stotų už uniją su Lenkija?

"Musų Vilniaus" straipsnis seka:

"NAIVUMO IR NEŽINOJIMO KURINYS"

P. Skorupskis pereitais metais Paryžiuje išleido knygą prancūzų kalba: "La resurrection d'un peuple 1918-1927" ("Vienos tautos prisikėlimas"). Knygą sudaro septyni perakymai, kurie paličia šiuos dalykus: Napoleonas Lietuvoj 1842 m.; 1863 metų sukilimas

Lietuvoj; kova dėl Lietuvos nepriklausomybės 1918-1920 m.; santykiai su lenkais ir kova dėl Vilniaus; pagaliau 1926 m. gruodžio 17 d. perversmas, kuriame autorius dalyvavo kaip svarbus, pagal jo žodžius svarbiausias, veikiantis asmuo. Kaip sakiau, knyga yra išleista pernai, bet musų spauda apie ją iki šioliai tylėjo. Kodėl tylėjo — negaliu pasakyti. Greičiausia dėl to, kad knyga parašyta prancūzų kalba ir išleista Paryžiuje, tad maža kas tekreipė į ją dėmesio ir ji liko nepastebėta. Bet, tik pastaruoju laiku musų spauda prabilo dėl šitos knygos.

Musų čia neinteresuoja nei Napoleono vertinimas, kuriam autorius teikia didelę teigiamą reikšmę Lietuvos atžvilgiu, nei gruodžio 17 d. perversmo aprašymas, nei kiti knygoje liečiami dalykai. Mūs domina knygos tiktai tos vietos, kur autorius liečia santykių su lenkais ir Vilniaus ginčo klausimą.

Su pasitenkinimu reikia konstatuoti, kad autorius yra karštas Vilniaus grąžinimo Lietuvai šalininkas ir siejojasi šituo reikalu. Mes visi karštai pritarim autoriui, kur jis sako: "Vilniaus sritis yra lietuvių tautos lopšelis. Nuo 1323 m. jis yra žydinti sostinė senos lietuvių valstybės ir kai šiuo nustojo savo nepriklausomybės, Vilnius pasilieka Lietuvos politinė ašis ir net jos siela. Didžiųjų Lietuvos kunigaikščių pelenai išsi Vilniaus katedroj. Svarbiausieji lietuvių meno kuriniai, katedra, Gedimino bokštas ir kit. randasi Vilniuje."

Vilniuje 1918 m. paskelbta iš naujo Lietuvos nepriklausomybė. Kaip Lietuva galėtų gyventi be savo brangiausio turto? Kas būtų Prancūzija be Paryžiaus, be Notre Dame, be Luvro, be Triumfo Vartų? Vilnius yra lietuviams brangiausias tėvynės įsikūnijimas: atimti Lietuvai Vilnių, tai padaryti kuną be galvos." (Ps. 135-136). Taigi šitiems autoriaus žodžiams mėlai pritarė kiekvienas lietuvis.

Bet kaip Vilnių atgauti? Kaip pašalinti iš jo klastą ir pajėgą įsiveržusį okupantą? Autorius ir šita sunkų, painų klausimą stengiasi išspręsti. Jis sako:

"Svarstant šią skaudžią problemą, aš liečiau tylioti savo širdžiai ir stengiausi išreikšti tikrai tuos argumentus,

kuriuos visi galėtų priimti. Aš stovėjau iš tikrųjų prieš sunkiausią problemą, kur svarbu, labiau negu kokiame kitame dalyke, pagal Pilipo Gražiojo deviso reikią "visada sekti protą". Vis dėlto aš negalėjau sau uždrausti apeliuoti nuo oficialės ir atsilikusios Lenkijos į Lenkiją liberališkės, kilnesnės širdies ir geriau painformuotą. Tęprisimena lenkai Jadvigos iš Anjou auką, kuri viešpatavo Krokuvoj ir, norėdama sujungti lenkišką lietuvišką bloką prieš gresiantį išorinį priešą, išteikėjo už Lietuvos did. kunigaikščio Jogailos, atsisakydama nuo sužieduotinio, kurį mylėjo.

"Grąžintas Lietuvai Vilnius būtų šiandien proga ir laidas naujos lenkų lietuvių unijos, kuri, nors nebūdama dinastinė, kaip 1386 m. visticiek sudarytų neramiojo Europoj dviejų šalių pastovumą. Tuo būdu būtų pasiekta Liublino 1569 m. pakto gili prasmė, kurios nepamatuotai siekė, gimęs iš 8 sausio 1922 m. rinkimų Vilniaus seimas, ir tikras to pakto įvykdymas parodytų jo tikrą reikšmę. Tėbuna man leista pavaruoti kitą argumentą. Kuris lenkas išdrįstų už-

ginčyti didžiojo Micekvičiaus mintį? O Micekvičius, lietuvis, garsioje "Pan Tadeusz'o" eilutėse, reikšdamas savo tėvynę meilę, šaukia: "Lietuva, mano tėvynė!" ir jo didžiausias daug kartų pareikštas troškimas buvo mąstyti Lenkijos Lietuvos unijos realizavimąsi "kaipo vyro ir moters uniją, dvi sielos viename kune." Šita unija, kurią lietuviai ir lenkai uoliai šventė tiek linksmonių 1812 m. ir Horodlo vandomis, tiek liudnu 1863 m. laiku, yra dar galima, bet jos sąlyga — Lenkijos gera valia, kuri vienintėli gali grąžinti Lietuvai tai, ką prezidentas Vilsonas taikos konferencijoje vadino "laisvės sienomis". Tegu Vilnius grįžta motinai tėvynėi ir tegu gražiausia ateitis atsidaro šitiems Baltijos vienietams, kurių karo dorybės Homeras pirmas išgarbino. Padaręs šitą teisingą ir neišvengiamą restituciją, baltasis Lenkijos erelis galės ramiai tęsti dar su didesne garbe ir išdidumu savo didįjį skridimą dangaus mėlyne." (Ps. 6-7).

Taigi gerb. Skorupskis norėd grąžinti Vilnių Lietuvai sudarant uniją su Lenkija. (Bus daugiau)

Miklas Rabalėnas

Nuolatinė Kariuomenė ir Valstybė

Senų senovėje, kuomet buvo vedamas uždarytas visuomenės naturalis ukis — kariuomenė buvo bereikalinga. Ji atstodavo visi bendruomenės nariai, galį vartoti ginklą.

Antra, šitokios kariuomenės užlaikymas bendruomenėi nieko nekainavo, nes tie patys ginklai, kuriuos vartodavo medžioklei, o medžioklė buvo vyriausiasis pramitinio šaltinis, buvo geri ir karo vedimui.

Senovėje dažnai karas buvo naudingas ir butinas, nes kiekviena bendruomenė norėjo per karą įgyti didesnę medžioklės plotą arba tiesiog prisilėsti iš kaimynų.

Visai kas kita, kuomet žmonės vieton medžioklės pradėjo užsiimti žemės ūkiu, darėsi vis tėslesniais.

Valstiečių nėra ko ieškoti naujų žemių, nes jam pilnai pakakdavo tos žemės, kurią jis apdirbdavo. Ir karas jam buvo nenaudingas, nes jį atitraukdavo nuo jo tiesioginio užsiėmimo: žemės darbo. Be to, karas tiekė valstiečiui išlaidas, nes tie įrankiai, kuriuos jis apdirbo žemę buvo netinkami karui ir jis turėjo šale žemės ūkio įrankių įsitaistyti ginklus, šarvus ir t. t., nes karo technika taip pat tobulėjo.

Ir tuomet valstietis, budamas labai praktiškas žmogus, geriau sutinka dalį savo pajamų paskirti atskirų žmonių užlaikymui, kurie jį gintų nuo priešų, negu pačiam išeiti į karą rizikuoti savo gyvybe ir visu turto.

Ir tokiu būdu atsiranda kariškių luomas.

Iš šio kariškių luomo, dėka naujų teritorijų užkariavimo, atsiranda turtingi dvarininkai — feodaliai, jų pavaldiniai — vasalai ir šių visų pavaldinių valstiečiai — baudžiauninkai.

Iš karto baudžiauninkais virto užkariautų kraštų valstiečiai, vėliau ir tie, kurie praradę savo apgyimui kariuomenės luomą.

Bet šie feodaliai, dvarininkai nors buvo kariškas luomas, savo pajamas neėmė iš karo, plėšimo, bet iš baudžiauninkų darbo. Ir tik vėlesniais laikais atsirado tikras kariškių luomas, kurio pragyvenimo šaltinis buvo arba karas arba apskritai karo amatas.

Atsiranda samdoma kariu-

menė, dažniausia iš svetimtųjų, kurios tikslas buvo stiprinti karalių, kunigaikščių valdžią ant tokių pat feodalų kaip pats karalius.

Ši samdoma kariuomenė ypač Europoje įgyja reikšmę, kuomet prasidėjo centralizmas valstybėje, kuomet karaliai siekė absoliutės valdžios.

Bet ta nuolatinė kariuomenė savo laiku suteikusi galia karaliams, imperatoriams vėliau pavergė tą absoliutizmą ir virto patys krašto valdovais.

Ryškiai tai matyti pavarčius senovės Romos istorijos lapus. Ten, atsikari karo vadai, dargi tik pulko vadai, savo pataikavimu žemiems kariuomenės instinktais įgyja kariuomenės pasitikejimą, virsta kariuomenės favoritais, o vėliau ta pati kariuomenė ginklu savo vadą pasodina į imperatoriaus sostą. Naujasis imperatorius, pilnai neatlyginęs kariuomenės už jos pasidarbavimą, o ypač noris virsti jau dabar nepaprastu valdovu ne tik krašto, bet ir tos pačios kariuomenės — nuverčiamas antro, tokio pat kariuomenės numylėtinio ir taip begalo. Ir tų samokslų gausumas, nuolatiniai perversmai nusilpnina valstybę, atsiranda puiki dirva anarchijai ir iš galingos valstybės virsta kruva griuvėsių, kuriuos naudoja svetimsaliai. Tą patį mes matome ir Bizantijoje, tas pats pražudė ir galingą osmanų — turkų valstybę.

Kai kas mano, jog nuolatinė, samdomos kariuomenės įkurėju yra Prancūzijos karalius Karolis VII. Bet išradino vainiką atima Turkija su savo jančarais, kurie yra pirmutinė nuolatinė kariuomenė pasaulyje.

Osmānas, galingos magometiškos valstybės įkurėjas, pradėjo savo užkariavimus su turkmenų raitalais, taip vadinamais "alkindšai". Bet jo ipėdinis Urchanas gerai suprato kokią svarbą turi nuolatinė, gerai paruošta kovai kariuomenė. Ir jis organizavo taip vadinamus piadus, bet apsyvėlė jais ir juos paleido.

Tuomet sultonui, savo svaikinui, vyriausias vadas Kara Chalji Tėrdereli patarė suorganizuoti naują, nuolatinę, gerai išmokytą kariuomenę iš belaisvių krikščionių vaikų.

Ir 1330 m. atsirado pirmą nuolatinę armiją, taip vadinamą jančarais, kurių skaičius iš karto buvo nedidelis, vos 1-000 žmonių. Pats žodis jančarai susideda iš dviejų žodžių "jeni"—nauja ir "čeri"—kariuomenė — reiškia, nauja kariuomenė.

Bet šis pirmapradis nuolatinės kariuomenės mažas skaičius (1,000 vyrų) kasmet būdavo didinamas nauju tukstančiu krikščionių vaikų, paimtų į nelaisvę. Ir kiekvieną metų didinant pagalios susidarydavo ir skaitlinga, pusės milijono, gerai išmokyta, puikiai disciplinuota kariuomenė.

Ji nuolatino buvo didinama, nes kiekvienas dešimtas krikščionis vaikas turėjo stoti ton kariuomenėn, jei karo metu dargi kas penktas.

Aišku, kad jančarų eilėse buvo nepaprastai tautų mišinys, nes su kuo tik turkai kariavo, tų tautų vaikai buvo imami į jančarų eiles.

Bet šis tautų mišinys nyko ir virto dėka auklėjimo ir smarkios disciplinos vieninga kariuomenė, kurios tikslas buvo kariuoti ir pasižymėti karo žygiuose.

Juk jie budavo auklėjami iš mažumos ir jokio supratimo neturėjo apie savo tautą, krikščionybę. Tai išnykdavo dėka naujų gyvenimo aplinkybių, auklėjimo, tikybos.

Jie pamiršdavo savo praeitį, kilmę ir virsdavo Sultonų akalais įrankiais, permirkdavo magometų užkariavimo dvasia.

Jie gaudavo gerą algą, buvo puikiai maitinami, gaudavo daug dovanų, nes taikos metu jie ėjo policijos ir ugniagesių pareigas.

Vyriausiu vadu visos kariuomenės, kuri susidėjo iš 196 pulkų, buvo taip vadinamas jančarų — aga, gi vyriausiu karininku intendantas, taip vadinamas vyriausias virėjas, Esedy-Baši. Jis turėjo ypatingą uniformą, kuri buvo pagražinta daugeliu metalinių diskų. Jei jis iškilmių metu apskirstydavo visais savo čino ženklais — negalėdavo vienas valkščioti, jį turėdavo vesti du vyrai.

Kareiviai budavo tatrizuojami rankoje. Kiekvienas, pulkas turėjo savo ženklą: liutą, tigrą, dramblių ir šis gyvulus buvo išatiruotas to pulko kareivių rankoje.

Jurininkai turėjo inkaro ženklą.

Jei kuris nors jančaras budavo už kurį nors prasikaltimą nuteisiamas mirti — jo vardas budavo išbraukiamas iš kariuomenės sąrašo. Pakoro turėdavo jį už pusvalandžio saulei nusileidus nuimti nuo kartuvių, įdėti į maišą ir įmesti į jurą, kad nieks negalėtų juoktis iš jo lavono.

Kareiviai budavo baudžiami lazdomis arba areštu. Mušami budavo tuoj po maldai, vakare visiems matant. Nubaustas areštu budavo prirakinamas prie sienos virtuvėje. Mat, jančarai buvo dideli ėdunai. (Bus daugiau)

No. 17 "Kovos" gautas šiandien. Kaina 10c. Klauskite Naujienuose.

ATĖJO "Kulturos" No. 9. Galima gauti "Naujienuose". Kaina 45 centai.

Rašomoji Popiera

Tyro bond rašomoji popiera tinkama laiškam ir kitam rašymui, plunksna, pašeiliu ar mašinele, sukirsta 8 1/2 x 11 colių.

Svarui 20 centų
Liniavots svarui 40c
Konvertai reguliari miera 100 už 25 centus
Persiuntimo kaštai extra.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St.

GARSINKITĖS
NAUJIENOSE

CHICAGOS ZINIOS

Kai kas iš Caponės teismo

Vakar buvo antra Caponės teismo diena.

Pirmą dieną tapo išrinkti prisaišintieji—džiūrė. Sakoma, valdžios atstovai skaitantys džiūrės sąstatą kaip savo laimėjimą. Džiūrė, mat, išrinkta tokia, kokia esanti tipiškai mažųjų miestelių džiūrė. Ne taip lengvai žiūrėti į nusikaltimus, kaip miestelėnai.

Caponės advokatai mėgino džiūrę pašalinti įrodymu, kad kai kurie prisaišintieji buvę nekeliais atvejais džiūrė federacijoje teisme. Jie argumentavo jogei tokie prisaišintieji atrodę lyg tyčia parinkti priešingosios Caponės pusės. Bet teismas atmetė jų įrodinėjimus.

Pirmas liudiniakas buvo valdžios atstovas, kuris sakė, kad Caponė nemokėjęs takų nuo 1924 iki 1925 metų bent sulig taisyklomis, kuriais jis dabar yra kaltinamas.

Antrasis liudiniakas buvo tulas Chester Bragg, 3101 South Harlem avenue, Berwyn. Jisai dalyvavęs policijos darytojų kraujo užėmimo adresu 4818 West 22 street, Cicero. Ta krata buvo padaryta 1925 metais.

Pasak Braggo, minėtoji vieta toji jį matęs įrengimus gembluoti. Be to, jį jį susidūręs ten su Capone, kuris pasisakęs, kad tai jo įstaiga esanti.

Vienok kvociamas Caponės vyriausiojo advokato Ahern, Bragg prisipažino, kad jis gerai nenusimanęs kaip gembluotumui įrengimai atrodo. Be to, Braggo liudymas paliko įspūdžio, kad gal jis matęs ką kita, o ne Capone, kuris pasisakęs jam, kad tai jo įstaiga buvusi.

Caponės pažiūrėti susirinko minios prie federalio trobėsio trečiadienį. Vienok ir trečiadienį jam pavyko praspukti pro minias į trobėsį veik nematomam, kaip antradienį.

Valdžios pusę pirmuosius pranešimus padarė advokatas Green.

Tai bėda!

Northwestern universitete ištikusi nelaimė. Naujas patvarkymas įsako merginoms, pirmą metų mokyklą lankančioms, kaip 10:30 valandą vakaro užgesyti dormitorijose šviesas ir eiti gulėti. Tai bėda! Be to, jos dar nelaimėjo nė kovos, idant joms būtų leista dormitorijose rukti.

Dvi garsenybės Chicagoj

Chicagoj užvakar prasidėjo Al Caponės byla. Garsus įvykis, ką ir kalbėti. Bet štai vakar Chicagon atvyko iš Los Angeles paskilbusi evangelistė Aimee McPherson. Taigi dabar Chicagos reporteriai nežino, kuris suminėty aukščiau įvykių yra garsesnis ir kuriuo piliečiai labiau įdomauja. Bet manymas yra, kad Caponės byla subytija ir Aimees atvykimas Chicagon.

Rodeo Chicagos stadione

Šiuo laikui Chicagos stadione yra didelis rodeo. Jis pasibaigia ateinančio sekmadienio, spalio mėn. 11 d. vakarą.

250 vyrų ir merginų, vadinaujamų cowboys ir cowgirls dalyvauja programose. Jie, ir jos fodo savo vikrumą kaip raitėliai, rėdo, jų suvaldymu nepriekingų galvijų ir arklių, rodo savo vikrumą joti.

Tarp jų eina ir kompeticija, kadangi jiems skirta tam tikra suma prizų viso \$25,000 vertės.

Kontestantai ir kontestantės yra suvažiuavę taip iš Suvienytų Valstijų, kaip iš Kanados ir Meksikos. Patys geriausi iš jų. Programai duodami kiekvieną vakarą. Verta jų pažiūrėti. Parodo daug sujaudinančių dalykų.

Rado bombą prie policijos durų

Stipri bomba su dviem degančiais knatais užtikta prie policijos stoties trobėsio, kuris randasi ties 11 State gatvėmis. Jei bomba būtų sprogsius, tai manoma, būtų išardžiusi policijos trobėsio sieną ir gal būtų sužeidusi žmones viduj.

Bombą laiku pastebėjo savininkas valgyklos, kuri randasi tuojau prie policijos trobėsio.

Taikos derybos nepavyko

Derybos tarp teatrų savininkų ir krutimųjų paveikslų operuotojų laikinai sustojo nedavusios teigiamų rezultatų. Kiti, taip sakant, teatrų savininkų ir paveikslų operuotojų atstovai nepajėgė susitaikyti bent iki šiol.

Tarp 700,000 ir 800,000 bedarbių

Apskaičiuojama, kad Illinois valstijoje esama bedarbių tarp 700,000 ir 800,000.

Rinkimas pinigų bedarbių fondui

Gubernatorio Emmersono Komitetas, kurio žinioj yra reikalai kovoti su nedarbu ir gėlbėti bedarbiams Illinois valstijoje (įsimant Chicago ir Cook pavieto), praneša, kad vėjus tam fondui sukelti pinigų Illinois valstijos miestuose ir miesteliuose prasidės su spalio mėnesio 15 d.

Komitetas atsišaukia į tų miestų ir miestelių gyventojus prisidėti darbui ir aukomis, idant juo geriau prisiruoti sunkius žiemos laikus pasitikti. Jisai prašo visuomenę kooperuoti šiame darbe su juo.

Dar vienas tyrinėjimas

Aldermanas Thomas O'Grady paskelbė, kad miesto tarybos teisių komisija pradės tyrinėjimų kontraktų, kuriais išpldoma gatvių tiesimas. Dalykas veiks.

Iš valdytojų savasties, ties kuria gatvės tiesiama ar taisoma, turi sumokėti tam tikras nuskirtas sumas pinigų. Pasitaiko tečiau, kad iš jų esti išskolektuotos didesnės pinigų sumos, negu kontraktai išpildyti kaštuoja. Tokiuose atsitikimuose savasties valdytojams sugražinama balansas jų sumokėtų pinigų.

Be to, kaip veikia kai kurie raketieriai. Jie atsilanko pas

Julė Širvaitė-Gapšys solistė, dainuos Vilniaus paminėjimo koncerte-vakare spalio 9 d. Lietuvių Auditorijoje.

savasties valdytojus ir pareiškia, kad vilties gauti balansų sumokėtų pinigų nėra. Bet jie visgi mėginsia rizikuoti. Todel gatavi nupirkti tą balansą iš savasties valdytojų.

Jie nuperka balansą kuone veltui, o paskiau gauna keletą kartų daugiau, kaip balanso sugražinimą.

Raketieriai perka vadinamą balansą tik tuomet, kai aiškiai patiria, kad balansas bus sugražintas. Na, tai aldermanų komisija ir nori sužinoti, kas raketieriams arba grafteriams suteikia informacijas. Be to, aldermanai sako, kad šitokių būdu raketieriai apgauna tuktančius savasties valdytojų.

NAUJIENŲ
Pinigų Siuntimo Skyrius atdaras kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 val. vak. Nedėdieniais nuo 9 v. ryto iki 1 v. p. p.

AUGUSTAS UZNIS
Persikyrė su šiuo pasauliu spalio 1 dieną, 4 valandą po piet 1931 m. sulaukęs 61 metų amžiaus, gimęs Telsių apskr., Ašdėdžių mieste.

Paliko dideliam nuliudime dukterį Izabelę Apkevičienę, dukterėčią Marcijoną ir žentą Antaną Džiovinius, anukus, anukes, gimines ir pažįstamus.

Kunas pašarvotas, randasi J. F. Radžiaus kopyčioj, 3238 So. Halsted St.

Laidotuvė įvyks pėnyčioj, spalio 9 dieną, 8 val. ryte iš kopyčios į šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje atsis bus gedulingo pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Augusto Uznio giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinįjį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame.
Duktė, Dukterėčia, Gimines ir Pažįstami.

Laidotuvėse patarnauja graborius J. F. Radžius. Telefonas Victory 4088.

Aukauja \$250,000 bedarbiams šelpti fondui

Julius Rosenwald, Sears, Roebuck & Co. galva, pažadėjo paaukauti bedarbiams šelpti fondui \$250,000.

Californijos Vynuogių ypatybės

Californijos vynuogių skėnimo laikas šiemet, deli karščių ir sausros, bus trumpas. Bet tai yra palaima vinydrams, nes sulčių vynuogės šiemet yra saldėsės ir turi savy daug daugiau cukraus. Dabar Californijos vynuogių augintojai veda labai plačią garsinimų kampaniją per Californios Grape Control Board, prie kurios priklauso apie 85% visų Californijos vynuogių augintojų.

Ekspertai vinydariai sako, kad dar niekad nebuvo tokios geros kokybės vynuogių, o vynuogių pardavėjai tvirtina, kad dar niekad nebuvo tokių žemų kainų už tokios augstos rūšies vynuoges.

Kalbėdamas apie skirtingas vynuogių rūšis, F. W. Read iš Californios Fruit Exchange, pakutojų Blue Archer Brand, tarp kitko pareiškė:

"Alciant Bouchet tebėra vienos iš populiariausių sulčių vynuogių, ypač kur pagėdaujama spalvuotoms sunkos. Jų sunka buna skaitin raudona. Taip jau jos yra labai geros gabenai. Alciant spalva labai pagerėja, jei prie jų pridėti rūgščių vynuogių, kaip Burger ir Zinfandel.

"Mataro taip jau lengva gabenai. Jų juodos uogos auga tankiomis kekėmis. Jos yra geros sulčių vynuogės tolimam gabenimui ir primaišymo tikslams".

GERB. Naujienų skaitytojų ir skaitytojai prašomi pirkinį reikalais eiti į tas krautuves, kurios skelbia Naujienose.

Graboriai

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas laidotuvėse ir kokiame reikale visuomet esti sąžiningas ir nebrangus todėl, kad neturime ilaidų užlaikymui skyčių.

3307 Auburn Ave. CHICAGO, ILL.

S. M. SKUDAS

Graborius ir Balsamuotojas Didelė ir graži kopyčia dykai

718 W. 18 St. Tel. Roosevelt 7532

S. D. LACHAVICH

Lietuvius Graborius Patarnauja laidotuvėse kuopigiau. Reikale mēdžiū atsišaukti, o mano darbu busite užgėdinti.

Tel. Roosevelt 2515 arba 2516

2314 W. 23rd Pl., Chicago

SKYRIUS: 1439 S. 49 Court, Cicero, Ill. Tel. Cicero 5927

Telefonas Yards 1138

Stanley P. Mažeika

Graborius ir Balsamuotojas Modernišką Kopyčią Dovanai Turis automobilis visokiems reikams. Kaina prieinama

3319 Auburn Avenue CHICAGO, ILL.

Graboriai

IGN. J. ZOLP Pigiausias Lietuvius Graborius Chicagoj

1646 W. 46th St. Telefonas Boulevard 5203 Boulevard 8413

1327 So. 49th Ct. Telefonas Cicero 3724

Lietuvės Akusėrės

Mrs. A. K. JARUSH PHYSICAL THERAPY & MIDWIFE

6109 South Albany Av. Phone Hemlock 9252

Akių Gydytojai

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Sugrūžo iš Lietuvos Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, avaičio, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamų akių karščių, nuima kataraktą, atitaisa trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parandžia mažiausias klaidas. Speciali atyda akreipiama į mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 v. Nedėdieniais 10 iki 12 v. KREIVAS AKIS ATITAIŠO Į TRUMPĄ LAIKĄ SU NAUJU ĮSRAIDIMU. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be ainių. Kainos pigiau kaip kitur.

4712 South Ashland Ave. Phone Boulevard 7589

Tel. Yards 1829

DR. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė 756 West 35th St. Kamps Halsted St. Valandos nuo 10-4, nuo 6 iki 8 Nedėdienimis nuo 10 iki 12.

Duokite savo akis išgaminuoti

Dr. A. R. BLUMENTHAL OPTOMETRIST

Praktikuoja virš 20 m. 4649 S. Ashland Ave. kamps 47th St. Tel. Boulevard 6487

Duokite savo akis išgaminuoti DYKAI

Registruotam Optometristui Akių Specialistui. Virš 15 metų patyrimas

Akiniai nuo \$3 Valandos: 9 ryto iki 9 vak. kasdien.

DR. J. GROUPE 4631 S. Ashland Ave. Tel. Yards 6780

DR. C. MICHEL, O. D. LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

As prisidėtu jūų akims, nežiūrint kaip būtų komplikotos darbas. Mano sistema yra pasėkė 20 metų studijų ir tyrimo. Tiksliai nustatomi instrumentiniai ypatumai. Mano akiniai sugrąžina regėjimą ir palatina įtempimą.

SPECIALI DOME VAIKŲ AKIMS ir AKINIAI.

Akiniai ir Regzminacijos Kaina Nuo \$5. Zvalros akys atitaisomos. Zoma kaina, be operacijos, ilgvi išmokėjimais, nėra sugaišimo.

Stiklaidi duplikuojami ir rimai sutaisomi ta pačia diena.

DR. C. MICHEL, O. D. 4654 S. Ashland Ave. 2-ras Augstas VALANDOS: 10 v. ryto iki 8:30 val. vak.

Lietuviai Gydytojai

DR. A. J. KARALIUS Gydytojas ir Chirurgas

3147 So. Halsted Street Tel. Calumet 3294

Nuo 9 iki 12 val. dienos ir nuo 6 iki 9 valandos vakare

A. L. Davidonis, M.D. 4910 So. Michigan Avenue Tel. Kenwood 5107

VALANDOS: nuo 9 iki 11 valandai ryte; nuo 6 iki 8 valandai vakare

apart kvietadienio ir ketvirtadienio

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5913

DR. BERTASH 756 W. 35th St. (Cor. of 35th & Halsted St.)

Ofiso valandos: nuo 1-3, nuo 6:30-8:30 Nedėdieniais pagal sutartį

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5914

DR. NAIKELIS 756 W. 35th St. (Cor. of 35th & Halsted St.)

Ofiso valandos: nuo 2-4, nuo 7-9 Nedėdieniais pagal sutartį

Lietuviai Gydytojai

PRANEŠIMAS DR. MARGERIS

Sugrūžo iš Lietuvos ir priiminėja ligonius

nuo 10 ryto iki 2 po pietų ir nuo 6:30 iki 8:30 vakare

Sekmadieniais nuo 10 iki 12 3421 So. Halsted St. Phone Boulevard 8483

Dr. P. M. ZILVITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3243 So. Halsted Street Ofiso Tel. Victory 7188 Rez. Tel. Hemlock 2615

Phone Canal 6222

DR. S. BIEZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street Valandos: 1-3 ir 7-8

Seredomis ir nedėliomis pagal sutartį. Rezidencija 6628 So. Richmond Street Telefonas Republic 7868

Dr. P. P. ZALLYS DENTISTAS

30 E. 111th St. Kamps Washburn Avenue Tel. Pullman 0856 Gazas, X-Ray, etc.

Dr. Suzana A. Slakis

Specialistė Moterų ir Vaikų Ligų 4145 Archer Ave.

Val. 10 iki 12 ryto; 4 iki 6 po pietų. (Vakarais: Utarn. ir Ketr. iki 8 val.)

Seredomis ir nedėliomis pagal susitarimą Ofiso Tel. Lafayette 7337 Rez. Tel. Hyde Park 3395

Telefonas Boulevard 1939

DR. S. A. BRENZA

Ofiso valandos: 9 iki 12, 1 iki 3 d. ir 6:30 iki 9:30 v.

4608 South Ashland Ave. Netoli 46th St. Chicago, Ill.

DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4142 Archer Avenue Valandos 11 ryto iki 1 po pietų, 2 iki 4 ir 6 iki 8 vak. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

Telefonai dieną ir naktį Virginia 0036

DR. P. Z. ZALATORIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted Street CHICAGO, ILL.

A. MONTVID, M. D. West Town State Bank Bldg. 2400 W. Madison St.

Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak. Namų telefonas Brunswick 0597

SVARBI ŽINUTĖ

DR. M. T. STRIKOL Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas

Perkėlė abu savo ofisus į naują vietą po nr. 4645 So. Ashland Ave.

Valandos 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakare. Nedėlioj pagal sutartį

6641 So. Albany Ave. Tel. Prospect 1930

A. K. Rutkauskas, M. D. 4442 South Western Avenue

Tel. Lafayette 4146

VALANDOS: nuo 9 iki 11 valandai ryto nuo 6 iki 9 valandai vakaro

DR. J. J. KOWARSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2403 W. 63rd St., Suite 3 Tel. Prospect 1028

Rez. 2359 S. Leavitt St. Canal 2330

Ofiso valandos 2 iki 4, 7 iki 9 Nedėlioj pagal sutartį

Hemlock 8151

DR. V. S. NARES (Narysuckas)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2435 West 69th Street

VALANDOS: 10 iki 12 ryto, 6:30 iki 8:30 vak. Apart šventadienio ir Ketvirtadienio

Phone Canal 2118 Valandos: 6-8 vakare

DR. A. L. YUSKA 1900 So. Halsted St. 4193 Archer Ave.

Valandos: 2-4 po piet Phone Lafayette 9098

Naktinis telefonas Grovhill 1595

Dr. A. P. Kazlauskis Dentistas

4712 South Ashland Ave. Tel. Boulevard 7589

Ofiso valandos 10 ryto iki 8 vakaro. Residencij Phone Hemlock 7691

Ivairūs Gydytojai

Dr. P. Atkociunas DENTISTAS

1446 So. 49th Ct. Valandos: 9-12 A. M., 2-6 ir 7-9 P. M.

Telephone Cicero 6756 CICERO, ILL.

Phone Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS Dentistas

4645 So. Ashland Ave. arti 47th Street

Ivairūs Gydytojai

DR. HERZMAN — IŠ RUSIJOS —

Gerali Lietuvos žinomas per 25 metus kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyry, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St. Valandos: nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare

Tel. Canal 3110 Residencijos telefonai Hyde Park 6755 ir Randolph 6800

DR. CHARLES SEGAL Praktikuoja 20 metų

OPISAS 4729 South Ashland Ave., 2 labos CHICAGO, ILL.

SPECIALISTAS DŽIOVOS Moteriskų, Vyriškų ir Vaikų ligų OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėl. nuo 10 iki 12 v.

Vilnius Tapo Pagrobtas Spalio 9 Diena, 1920 m.

ATMINKIME, KAD SPALIŲ MĖN. 9-TA
YRA VILNIUI MINĖTI DIENA

IĖJIMAS TIK 25 CENTAI

Chicagoiečiai! Penktadienį, spalio 9 d., 8 valandą vakaro, rengimės Lietuvių Auditorijon. Įeiga tik po 25 centus. Programa paduodama žemiau. Apvaikščiojimo reikalas ir svarba jau žinomi kiekvienam lietuviui ir lietuvaitei. Vilnius jau 11 metų lenkų smaugiamas...

Ara net latviai paduoda faktus, kad dar 1896 metais Vilniaus krašte lenkų tebuvo vos 8 su truputėlio nuosimėčiai. Per tuos 11 metų lenkai jau spėjo daugelį senesniųjų sulenkinti ir daugumai jaunųjų lietuvių iš širdžių ištraukti. Kiekvienai naujai prisidėjė metais tą ištautinimą ir lietuvių naikinimą gilia. Pats Vilnius yra apieistas, nudrįskęs, paniuręs okupantų slogą bevilkdamas...

Negana to, šiemet dar du dalykai padidina Vilniaus godą. Iš vienos pusės lenkai Lietuvą jau sugebėjo pasodinti į kaltinamųjų suolą Tarptautiniame Teisme Haagoje ir to teismo sprendimas dar šiandien nežinomas.

Iš kitos pusės, matome pasikėsinimų iš pačių Lietuvoj šiandien galingų elementų. Pulkininkas Skorupskis, kurs po 1926 metų gruodžio 17 d. perversmo yra skaitomas "didvyriu" ir turi žymią diplomatinę tarnybą, viešai užsienio spaudoj varo propagandą už Lietuvos surišimą su Lenkija unijos ryšiais!

Šiemet ypatingai svarbu Amerikos lietuviams susirupinti Vilniui ir masėmis susirinkus išgirsti pranešėjų vėliausią žinią apie Vilnių. Laukiame visų, kam tik laikas ir sąlygos pavelti atvykti šį penktadienio vakarą, spalio 9 d., 8 val. vak., į Lietuvių Auditoriją.

PROGRAMAS

Penktadienį, spalio 9, 1931

Susirinkimą atidaro lygiai 8 val. vakaro Antanas Zymonas, kuris ir veda visą šio vakaro tvarką.

1. Pius Grigaitis — kalba.
2. Julė Gapšys-Sirvaitė — daina (prie piano p-lė Briedžiūtė).
3. Aldona Briedžiūtė — piano solo.
4. Aldona Norvidaitė — šokis (prie piano p-lė Briedžiūtė).
5. Stasys Rimkus — daina (prie piano p-lė Briedžiūtė).
6. Adv. Kazys Gugis — kalba.
7. Salavėčiūtė-Steponavičienė — daina.
8. P. Jakavičius — daina.
9. Pirmyn Choras po vadovystę K. Steponavičiaus.

(Prie piano p. G. Steponavičius.

UŽDANGA.

N. B. Programos dalyviai ponia Gapšys-Sirvaitė, p. Rimkus ir p-lė Narvidaitė yra birutiečiai ir dalyvauja Vilniaus apvaikščiojime Muzikos ir Dramos Draugijos "Birutės" vardu. Jos vedėjas p. Jozavitas asmeniškai negalės dalyvauti, kadangi jis su savo orkestra turi būti kitur.

D-RO DAVIDONIO "YELLOWSTONE PARKE" PASIDAIURIUS

Botanikos, geologijos ir achemologijos miniatiura dviejuose lotuose.

(Pabaiga)

— "O, tai yra Sadifraga Cordifolia purpurea, o štai tos pačios šeimos tik tolimos giminės Sedum spectabile, S. dalceca candida, musiška bendorai vadinamos "rožėmis", paaiškino daktaras. "O dabar pasidairyk, kokias pats pažinsi?" jis man pasiūlė, norėdamas patirti mano botaniką erudiciją.

Pažinau pinavijas, bijūnus, keliolika rūšių agnūnų, valerijonų, astras chrizantemas, žibutes, neužmaršuos, rutų kelis krumus, paparčių pasienius daigus, kaikokius samany ir viskas, rodo. "O kas ta, kas ta?" gavau šauktis paties savininko pagalbos ir sužinojau, kad dauguma tų žolių ir žiedų auga Lietuvoj ir ten gyvenant tekė jas susidurti kiekvienam žinksny.

Nagi, ana šaltkėnio krumas, pipirmėtės, vištakojis, vasilkos, čiobrai, sarkakojis, linai, ramunėlės, baltagalvės, aspergai (smiglos?), kraujažolė (Sanguinaria canadensis), Solidago (goldenrod, auksala-

pė?), balos (primula). Galop abudum pritruko ne tik lotyniškų, bet ir lietuviškų ir angliškų vardu. Čia be katalogo nieko nebeišėina, balsu pamanė daktaras ir nuėjęs atsinešė klasifikuoją sąrašą visų daržė, jau esamų augalų ir dar numatomų prigauti. Visoms buvo atitinkami piešti pavyzdžiai, pagal kurių ir nežinovas gali surasti ir pažinti jų originalus.

"Dabar imk penzelį ir malliavok pats", patarė gėlyno savininkas. Štai Vinca minor, Yucca gloriosa, Thalectrum aquilapofolium, Traducantia virginiana, Trillumaaromatica, Europos Trollius, Achillea ptarmica, Aconitum napelus, Ajuga genevensis, Anchusa Drumondii, Anemone nepatica alba, Aquilegia, Baltonia, štai ve dar purėnai (Altha palustris), Campanula medum, Iberis, Clematisfencula, Convalaria majalis (ožkabardis), Delphinium, Dianthus, Digitalis (širdies žolė), Dodecateon meadia, Gypsophilla, Helianthus (saulės gėlės?), Heuchera gracillima, Funkia subcordata, grandiflora, Kniffolia aloides, Palemonium, Liatris spicata,

Charles Steponavičius.

Chicago Lietuvių Choro Pirmyn vedėjas, su visu chorą dalyvauja Vilniaus paminėjimo koncerte-vakare, spalio 9 d. Lietuvių Auditorijoje.

Lupinus poliphelus, Malva, Lychnus (kimsas?), Martensia siberica, Monarda didyma, orchidejos, daug rusių; Physotegia, Platicodon grandiflora, Podophyllum, Polygonatum multiflorum, Pyrethrum...

Galop abudum nusibodo. Nesurašysį gi visų, o ir surašys — kas skaitys "Eiva near beer atsigerti", pasiūlė mano ekzdaminatorius, pats sluostydamas kaktą. Diena, mat, buvo tikrai šilta. "Eiva". Ir nuėjo.

Taip ir paliko dar neišstudijuota kelios dešimtys rusių paparčių, suvežtų iš keliolikos valstijų, tuzinas įvairių vijoklių ir laukinių vynuogių krumų, palanginių ir galybės tų savotiškų augalų, kurie kaišioja lapukus, šakutes, galvutes iš kiekvieno akmens plyšio, ir vis kitoki. — "O, dar yra laikas. Tik treti metai. Čia bus kada nors jaukus, gražus kampeilis. Bet nė vienas kras pats neatsirado. Kiekviena žolė ir akmuo turi savo istoriją", aiškino su smagumu daktaras.

"Bet tie akmenys, kaip juos čia pargabeno?", klausiu. "Keli kartus teko ir automobiliu priveikti bevežant iš kelintos valstybės. O sunkus biauzybės. "Kur busite ši savaitgalį?" — "Važiuosiu su šeimyna į Wisconsin pelkes; ten girdėjau, yra retų vėdrykščių veislių", baigė daktaras.

Nepacientas,

Dr. Biežis priimtas į American College of Surgeons

Dr. S. Biežis, šiomis dienomis buvo priimtas, su "fellow" laipsniu, į Amerikos Chirurgų Akademiją, vieną žymiausių chirurgų organizacijų ne tik Amerikoje, bet ir kitose pasaulio dalyse. Į ją priklauso ir yra priimami tik pasižymėję savo profesijoje daktarai, kurie, be to, dar turi turėti tam tikras kvalifikacijas.

"Vienas svarbiausių ir sunkiausių reikalavimų", pradėjo užklaustas Dr. Biežis, "yra smulkmeniškas aprašymas simptomų, kurios praktikos eigoje teko padaryti. Į tą aprašymą įeina visa paciento ligos istorija, nuo pačių pirmųjų simptomų pasirodymo iki kulminacinio momento, kuomet pasirodė operacijos darymo reikalingumas. Be to, detalūs visų paciento kūno dalių ir organų stovio ir veikimo apibūdinimas daktaro nuomone apie operacijos reikalingumą, pačios operacijos eiga ir daugybė kitų smulkmenų. Iš tų operacijų aprašymų, akademijos taryba daro savo išvadą apie daktarą, jo visą praktiką ir gabumus profesijoje. Šale to, kiekvienas daktaras turi išdirbti ir praktikuoti tam tikrą laikotarpį tarybos akredituotoje ligoninėje. Yra dar kiti reikalavimai, pav., praktikavimas tam tikrą laiką kurio pasižymėjusio chirurgo globoje, bet tai nėra tiek svarbu.

Spalių m. 11 d. Dr. S. Biežis ir p. Biežienė išvyksta visai

savaitei į New Yorką, kur nuo spalio 12 d. iki 17 Chirurgų Akademija turės savo konvokaciją naujame Waldorf Astoria hotelyje. Ten Dr. Biežis bus oficialiai "įsventintas".—Rep.

Vilniaus užgriebimo 11 metų paminėjimas per radio

Praėjusio antradienio vakare Peoples Furniture Kompanija, iš stoties WGES, davė specialiai prirengtą lietuvių programą paminėjimui 11 metų nuo užgriebimo mūsų sostinės Vilniaus.

Programo išpildyme dalyvavo įžymus dainininkai ir dainininkės ir kalbėtojai, kurie labai jautriai sudainavo keliolika dainų, solo, duetų, trio ir kvartetų pritaikytų šiam įvykiui; taip jau buvo pasakyta įspūdinga prakalba.

Peoples Furniture Kompanija, budama grynai lietuvių įstaiga, visuomet skaito savo pareigą prisidėti prie mūsų tautinio judėjimo taip moraliai, kaip medžiaginiu būdu. Labai malonu turėti tokias lietuvių pirklybines įstaigas, kaip kad Peoples Furniture Kompanija, kuri dalyvauja mūsų tautos darbuose.

Marquette Manor

Apiplėšė krautuvę

Praėjusį ketvirtadienį, kada pats drabužių krautuvės savininkas J. Savitskas išvažiavo į miestą, o moteris paliko krautuvę adresu 6234 So. Western avenue, apie 10 valandą ryto įėjo krautuvę penki vyrai, surišę Savitskienę ir pradėjo nešti drabužius—siutus ir overkotas—iš krautuvės ir dėti juos į troką.

Tuo tarpu krautuvėn įėjo du lietuviai, kurie norėjo pirkti sau drabužius. Lietuviai paklausė kur yra krautuvės savininkas. Nepažįstamieji, plesusieji krautuvę, atsakė, kad jie gali kostumeriams patarnauti.

Bet lietuviai nužūrėjo ką tai keista ir spėjo, pasišalinti iš krautuvės pirm, negu plėšikai galėjo priversti juos pasilikti. Tada gal sutrukdė plėšikų darbą, ir jie greit apleido krautuvę.

Minėti lietuviai išėjimo troko laisnį ir vardą užrašytą ant troko. Policija surado troko savininką. Pastarasis iš karto pasakė, kad jo trokas buvęs pavogtas, o kitą kartą—kad jis davęs troką.

Trokas buvo rastas po apiplėšimo gatvėje. Vienas dalyvių minėtam apiplėšime jau yra sugautas. Jo vardas esąs Maloney. Kiti, manoma, taip jau pasiduos, nes jų advokatai vedą derybas su policija ir statą tam tikras sąlygas.—Zvalgas.

Cicero

Apsivedė Wm. Waranauskis su p-nia Juzefa Urbaitiene, buvusia vietinio auksorio Urbaitio žmona.

P-nia Urbaitienė gavo skirybą pirm trejeto metų.

Pats Urbaitis, kaip girdėti, yra nusitaręs našlaui forever. Mat, nėra jam laiko svajoti apie vedybas, ba turi pakankamai darbo su laikrodėliais—užimtas bižnūs.—Cicerietis.

Pranešimas

"Birutės" choro repetitijos įvyksta kas ketvergo vakarą 8 val. Gage Park svetainėje. Visi choro dainininkai-kės būtina atsilankyti laiku. Naujai nariai priimami į chorą pamokų laiku.—Valdyba.

SIUSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

Toprašo Lietuvos žmonės ir pataria Lietuvos banką

Laiškai Pašte

Šie laiškai yra atėję iš Europos kam jie priklauso, tegul nueina vyriausioji pašto (Clark ir Adams) atstovai. Redkia klausia, prie angelo, kur padėta likaba "Advertised Window" lobė nuo Adams gatvės, pasakant laiško NUMERI, kaip kad šiame sąrašą pažymėta. Laiškai paštas laiko tam tikrą laiką, o paštas sunaikina.

- 901 Aglinskas Vincentas
- 904 Andrejka John
- 917 Galis Andrej
- 925 Linkus Ignatius
- 926 Maskoliunas Frank
- 927 Matusiewicz Miss Jewa
- 934—Sarıckiene Paulina
- 936 Strelčiūnienė Emilia
- 939 Vieraitis Jonas M

PRANEŠIMAI

Naujienu Spulchos 36 serija prasideda spalio 1 dieną. Galima užsirašyti kiekvieną dieną nuo 8 ryto iki 8 val. vak. Napienu Spulka yra inkorporuota Illinois valstijoje ant \$1,000,000.00.

Yra saugantys viza ir pinigams pasidėti nes mes skoliname pinigų tikrai ant lmo mokamo morkagiaus. Kreipkitės prie sekretoriaus T. Ryphovicius 1739 So. Halsted St.

Margutis Juokias, šoka ir dainuoja 11 October Liet. Auditorijoje.

Chicago Lietuvių Choro Pirmyn dainų pamokos atsisbus ketvergo spalio 8 d. 7:30 val. vakare, Meldžiojo svetainėje. Visi choro nariai būtina susirinkite laiku.—Valdyba.

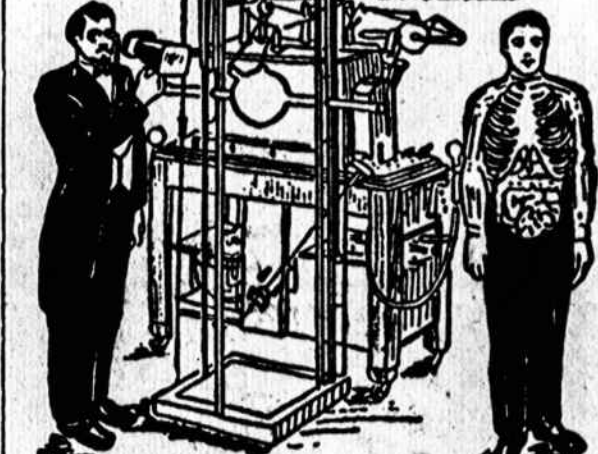
Kriaučių Lokalas 269 A. C. W. of A. susirinkimas įvyks pėntynio, spalio 9 d. 7:30 val. vak. Amalgamated Centro name, 333 So. Ashland Blvd. Malonkite dalyvauti visi. F. Prusis, sekr.

The Bridgeport Knitting Shop

Neria plonus ir storus vilnonius sweater ir parduoda žemom kainom idant galėtumėt sutapti iki 100%.

F. SELEMANOVICIA

804 West 32nd St. Netoli Normal Ave. Tel. VICTORY 3480. Atdara dienomis ir vakarais.

Specialistas grynoms chomolukis ir naujiu gu. Jai kiti negalioja jumi išgydyti, atstian kvitk pas mane. Mano pilnas išegaminavimas alidoms jumi tikrą akį ir tel al audimau jui gydyti, sveikata jumi sugrįž. Eikit pas tikrą specialistą, kuris neklaus jumi kur ir kas jumi skauda, bet pats paauky po galutinio išegaminavimo—kas jumi yra

Dr. J. E. Zarembo

20 W. Jackson Blvd., netoli State St. Kambarys 1016 Imkite elevatorį CHICAGO, ILLINOIS

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 1 po pietų, nuo 5 iki 7:30 vakaro. Nedėlio nuo 10 ryto iki 1 po pietu.

Dabar geriausias laikas

BUDAVOTI IR TAI SYTI NAMUS. BUDAVOJAME IR FINANSUOJAME.

Prieinamos išlygos. Taisom naujus beismetus, kambarius, pabudavojame naujus apartamentus, vilkas, pakeliame namus ir padedame naujus pamatus. Storų frontai ir komerciniai darbas.

Z. S. Mickevičė & Co.

2505 W. 63 St. Tel. Hemlock 0800

BERNARD PETKA'S

MENS FURNISHING Vėliausio stiliaus kepturės 95c., \$1.45 \$1.95. Skrybėlės \$2.95, \$3.50, \$3.95 ir \$4.95. Kaklaraištiai 65c., 95c. Marškiniai \$1.00, \$1.50 ir \$1.95. 4171 Archer Ave. prie Richmond St.

RAMOVA

THEATRE 35 & Halsted St. DIENOMIS IR VAKARAIŠ

Šiandien

"Transatlantic"

Labai įdomi meliška drama

Dalyvaujant EDMUND LOWE, LOIS MORAN, Myrna Loy, Greta Nissen, Jean Hersholt ir k.

Taipgi Komedijs, Žinios, Pasakėčios, Margumynai.

MALEVA

Gatavai sumaišyta, galionas už \$1.40

Flat Paint Vertės \$2.40, galionas už \$1.85

Varnish Vertės \$2.50, galionas už \$1.49

Enamel Paint Turi gražų blizgėjimą, galionas už \$2.50

Hardware and Wall Paper

WHOLESALE IR RETAIL

200 įvairių rūšių nuo 5c. ir augčiau už rolę.

Taipgi užlaikome patyrusius melevotojus ir popieruotojus.

J. S. Ramončionis

3147 So. Halsted St.

TEL. VICTORY 7261

Dresių Dezaininimas

Madų Dailė

Kostiumų Braižymas

Mes telkiam ekspertų instrukcijas šitose kuravose, dienomis ir vakarais. Žemiau kaina. Šio amato yra patraukiantys ir padorūs kostiumai. Rasykite del knygutės apie kurus kuritų jui idomiau.

Madingų Skrybėlių

Mokykla Specialios karnos

Mokina kaip dezaininti ir padaryti naujausias skrybėles kaip patalų sal. taip ir blenuli. Rasykite del knygutės.

MASTER COLLEGE

100 N. STATE ST. RAN. 9718

CLASSIFIED ADS.

Educational

Mokyklos

MOKYKIS BARBERYSTĖS AMATO

Dienomis ar vakarais. Del informacijų lauk arba rasyk:

INTERNATIONAL BARBER COLLEGE.

672 West Madison Street

Automobiles

MOTOR TROKAI VISŲ ĮDIRBYBŲ

Didelis pasirinkimas už kainas nuo \$60 ir aug. Lenvis (suvonu) 1928 m.

P. & W. MOTOR SALES

827 W. 36th St. Tel. Yards 6080

M. & K. MOTOR SALES

Pasilu 50 gerų karų už prastinimo kainas. Visų modelių visokių kainų.

6811 So. Halsted St. Wentworth 2727

Business Service

Biznio Patarnavimas

PRISIPILDYKITE SAVO ANGLIU ARUODUS DABAR!

Jus galite pirkti 10 tonų ar daugiau SULIG MUSŲ LIBERALIO PLANO. Mes pristatome visur mieste ir priemiesčiuose.

Taipgi kraustymas arti toli.

MRS. M'KENZIE LAKEVIEW 5029

SPECIALIS SPALIO SUŽAUPIMAS

Namų statymas, remodellavimas, garšai, pordai, visais žiniais pigiai.

R. M. GIBSON

2536 N. Sacramento

Dykis apdailavimas.

Tel. Spaulding 0189

SVARSTYKLIŲ (SKELVŲ) APTARNAVIMAS

Visų rūšių ir didumų

LOUIS GARBUS

818 W. 18th St.

Telefonas Canal 0229

Furniture & Fixtures

Rakandai-Įtaisai

TURIU paaukoti gražius 4 kambaryų augstos rūšies rakandus, kaurus ir radio. Veikite greitai.

6348 S. Campbell Ave.

TURIU PAAUKOTI brangius rakandus

varietus 4 mūnitus, seklyčios, valdomas, mėsagami, sūti, Victor radio, 6x12 Domestic Oriental, Baby Grand pianas, etc. Parduotu įdub pigiai.

6042 W. Washington St.

Tel. Columbus 4180

PAUKOJU savo rezidencijos rakandus.

Puikiasias seklyčios setas, įvairius kėdes, 9 šmūtų rėisutų valgomasis, 3 šmūtų rėisutų miegamasis setas, elektrinis radio, Baby Grand pianas, Dideli ir maži vietiniai ir Oriental kaurai, lempos, įvairūs stalikai, drėpsai. Pigiai, geriausiame stovyje. 8052 So. Marshfield Ave. 1 blokas ir vakarus nuo Ashland Ave. Tel. Radcliffe 4982.

CLASSIFIED ADS.

Miscellaneous

ALBANY MAUDYNĖS IR MASAZAS

Pionierai — Subudavojantys, Raminantys Masazai ir Maudynės. Moteris patarėja. 807 E. 63 St. Room 4. Tel. Midway 4378.

For Rent

GARAŽAS pasirenduoja, 45 karų; pigi rėda. Kreipkitės

3857 Archer Ave.

Help Wanted—Male

Darbininkų reikia

TUOJAUS kelkintai yra vyrai mokintis

Elektrikos ir Apskaitos Vėdinimo ir dirbtį pasidaryti po \$40 iki \$60 savaitę. Atėkite die ir mes imokinsime jus į kelias valaites. Mes nepaisome, kad jus negalite kalbėti angliskai. Tel yra geriausias pastovus amatis Amerikoje. Mes paselbime jumi įsigauti į gerą darbą, kaip tik jus pabaigite mokytis.

CHICAGO WELDING,

514 N. La Salle St.

Help Wanted—Female

Darbininkų Reikia

REIKALINGAS senyvas žmogus dirbti prie namų darbo ir gaminti valgius. Blavus ir nevedęs, turintis liudijimus. Vargis, guolis ir užmokėtas. 5530 Lake Park Ave. Fairfax 2619.